

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики
Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови

Практичний курс перекладу. Технічні науки 1

ПО 5/1

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 035 Філологія

Курс	3
Семестр	5

Освітньо-професійна програма Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Статус Кредитний модуль обов'язкової дисципліни
Форма навчання Денна
Семестровий контроль Екзамен

ECTS	6
Годин	180

Розподіл годин

Аудиторні години	Самостійна робота
Практичні заняття	
90	90
Перший тиждень – 3 пари, другий тиждень – 2 пари	

Гарант освітньої програми
Olshak Олена ЛАЗЕБНА
«19» 02 2020 р.

Завідувач кафедри
Shch Гелена ЛИСЕНКО
«19» 02 2020 р.

Голова методичної комісії
Shch Світлана ІБРАГІМОВА
«19» 02 2020 р.

Редакція від 19.02.2020 р.

Інформація про викладача

	Практичні заняття
ПІБ	Труцуенко Ірина Іванівна
Посада	Старший викладач
Вчене звання	-
Науковий ступінь	-
Профіль викладача	https://ktpnm.kpi.ua/node/531
Google Scholar	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=DTPYeF4AAAAJ
e-mail	iratru@ukr.net
Консультації	шосереді з 16.00 до 17.00, ауд. 723/7 або через сервіси Telegram та Viber

Практичний курс перекладу

ПІБ	Івашкевич Леся Сергіївна
Посада	доцент
Вчене звання	доцент
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Профіль викладача	https://ktpnm.kpi.ua/node/466
Google Scholar	https://scholar.google.com/citations?user=CmfJWBsAAAAJ&hl=uk
e-mail	lesia.ivashkevych@gmail.com
Консультації	щосереди з 16.00 до 17.00, ауд. 701/7 або через сервіси Telegram та Viber

Анотація кредитного модуля

Метою кредитного модуля є формування у студентів здатностей:

- реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку;
- спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- бути критичним і самокритичним;
- учитися й оволодівати сучасними знаннями;
- спілкуватися німецькою мовою;
- використовувати в професійній діяльності базові знання в галузі соціально-гуманітарних наук;
- до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- оперувати професійними знаннями й уміннями з обраної спеціалізації та застосовувати їх у практичних ситуаціях;
- використовувати інформаційні і комунікаційні технології;
- використовувати в професійній діяльності знання з теорії німецької та української мов;
- аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію;
- вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя;
- до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів для перекладу фахових текстів;
- створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів українською та німецькою мовами;
- здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналізи текстів різних стилів і жанрів;
- здійснювати адекватний письмовий переклад відповідно до чинних нормативних вимог;
- реферувати й анотувати різножанрові тексти державною та іноземними мовами;
- здійснювати постперекладацьке саморедагування та контрольне редагування тексту перекладу.

Практичний курс перекладу

Силабус кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Технічні науки 1» розроблений на основі принципу систематичності та послідовності, який пов'язаний як з організацією вивчення навчального матеріалу, так і з системою дій студентів щодо його засвоєння, що дозволяє передбачити необхідні навчальні завдання та види діяльності, які потрібні студентам для досягнення очікуваних результатів навчання. Комплексний підхід до викладання матеріалу дозволяє спроектувати навчальний досвід таким чином, щоб максимально збільшити можливості студентів досягти бажаних результатів. Зазначені принципи є визначальними щодо вибору відповідних методів та форм, передбачаючи особистісно-орієнтований, антропоцентричний підхід, створюючи сприятливі умови для творчого розвитку особистості студента та його автономності.

Силабус побудований таким чином, що для вивчення кожної наступної теми студентам необхідно застосовувати знання й уміння, отримані в попередній. Лише в такому контексті здобувачі отримують необхідні знання про особливості галузевого перекладу наукових та технічних текстів різних жанрів і здобудуть навички їх практичного застосування для вирішення конкретних перекладацьких проблем.

Навчання здійснюється на основі **студентоцентрованого підходу** та стратегії взаємодії викладача та студента з метою засвоєння студентами матеріалу та формуванню у них відповідних компетентностей.

Під час навчання застосовуються метакогнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії, які реалізуються через:

- активні (зокрема, інтерактивні) методи навчання (дискусія, мозковий штурм, метод педагогічного моделювання, аудіо-візуальний метод пояснення тощо);
- евристичні методи (методи створення ідей, методи вирішення творчих завдань, методи активізації творчого мислення, репродуктивний метод). Евристичні бесіди можуть передбачати різні моделі питань, які виникають під час зіставного аналізу вихідного тексту і тексту перекладу, пов'язані із пошуком адекватного перекладацького рішення у разі виявлення перекладацьких огріхів і передбачають у відповіді здогадку, висновок тощо;
- метод частково-пошукового навчання, який передбачає осмислення навчального матеріалу та подальшу реалізацію самостійного пошуку, сприяючи розвитку когнітивної та творчої активності студентів;
- урізноманітнення форм навчання: робота в парах, робота в групах, самостійна робота тощо.
- поєднання когнітивно-теоретичного підходу класичного викладання перекладу з методом кооперативного перекладу (Methode des kooperativen Übersetzens) в межах конструктивістської теорії пізнання, зорієнтованої на суб'єктивність сприйняття дійсності, активну роль студента, самостійне та індивідуальне формування бази знань, кооперацію та соціальну взаємодію для ефективного здобування знань.

Усі методи і форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність студентів, їхню активність на заняттях, самостійність, креативність, медійну компетентність та здатність до роботи у групі (Teamarbeit), що є визначальними факторами мотивації здобувачів ВО до вивчення кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Технічні науки 1».

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту кредитного модуля та засвоєння матеріалу використовуються такі інструменти комунікації, як електронна пошта, Telegram та Viber, за допомогою яких:

- спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;
- здійснюється надання зворотного зв'язку студентам стосовно навчальних завдань та змісту кредитного модуля;
- оцінюються навчальні завдання студентів;

Практичний курс перекладу

- ведеться облік виконання студентами плану навчальної дисципліни, графіка виконання навчальних завдань та оцінювання студентів.

Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань, а також обладнання (проектор та електронні презентації для висвітлення окремих тем).

Місце кредитного модуля в програмі навчання

Кредитний модуль «Практичний курс перекладу. Технічні науки 1» входить до складу чотирьохсеместрової дисципліни «Практичний курс перекладу» і вивчається на третьому курсі у 5-му семестрі. За структурно-логічною схемою ОП для опанування цього кредитного модуля потрібні знання, здобуті під час вивчення освітньої компоненти «Прикладні лінгвістичні дослідження» (ПО 6). У свою чергу, отримані під час вивчення кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Технічні науки 1» знання та уміння є необхідною передумовою для вивчення дисциплін «Інформаційні технології в перекладі» (ПО 1), «Переклад та редагування фахових текстів» (ПО 3), «Усний послідовний переклад» (ПО 7) та «Курсова робота з практики перекладу німецької мови». Слід зауважити, що освітні компоненти «Практичний курс перекладу», до складу якої входить кредитний модуль «Практичний курс перекладу. Технічні науки 1», та «Порівняльна типологія» (ПО 4) взаємодоповнюють одна одну.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Технічні науки 1» студенти зможуть:

- 1) ефективно працювати з інформацією, зокрема добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати, зокрема: обирати оптимальні прийоми і засоби для досягнення адекватності перекладу;
- 2) використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування для розв'язання фахових комунікативних завдань у різних сферах професійної діяльності;
- 3) використовувати інформаційні й комунікаційні технології у професійній діяльності, зокрема для реалізації конкретних перекладацьких завдань з використанням спеціалізованого програмного забезпечення;
- 4) створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів українською та німецькою мовами;
- 5) вести ділову комунікацію усно і письмово, редагувати, реферувати й анотувати різножанрові тексти державною та іноземними мовами;
- 6) здійснювати лінгвістичний і перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів, описувати соціолінгвальну ситуацію;
- 7) збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови і мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання;
- 8) здійснювати адекватний письмовий переклад і якісно редагувати фахові тексти з різних галузей знань відповідно до чинних нормативних вимог;
- 9) володіти різними видами стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної перекладацької діяльності одноосібно і в команді.

Практичний курс перекладу**Перелік тем, завдання та терміни виконання**

Програмні результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

Термін виконання (тиждень)	Зміст навчальної роботи	Рекомендований час СРС
1	Практичне заняття 1–3. Розділ 1. Фонетичні труднощі перекладу 1.1. Орфоепічні аспекти перекладу 1.2. Практичні аспекти інтонації німецького речення <i>Завдання на СРС і література:</i> Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 116-121) Вправи 1-4 Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 5-7) Виконати переклад	4
2	Практичне заняття 4–5. Розділ 2. Лексичні труднощі перекладу 2.1 Слово та його дефініція для перекладознавства 2.2 Інформація та її типи в перекладі <i>Завдання на СРС і література:</i> Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 123-127) Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 8-9) Виконати переклад. Підібрати повідомлення для реферування	2
3	Практичне заняття 6–8. Розділ 2. Лексичні труднощі перекладу 2.3 Проблема перекладу слова як форми 2.4 Власні географічні назви 2.5 «Промовляючи імена» 2.6 Скорочені слова <i>Завдання на СРС і література:</i> Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 127-133) Вправи 4.3 Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 8-9) Виконати переклад. Реферувати повідомлення	4
4	Практичне заняття 9-10. Розділ 2. Лексичні труднощі перекладу 2.7 Проблема перекладу слова як змісту: полісемія та омонімія, метафоризація, гра слів <i>Завдання на СРС і література:</i> Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 135-142) Вправи 4.5 Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 10-13) Виконати переклад. Підібрати повідомлення для реферування	2
5	Практичне заняття 11–13. Розділ 2. Лексичні труднощі перекладу 2.8. Проблеми перекладу умов комунікативного вживання: лексика в просторі, часі та суспільстві	4

Практичний курс перекладу

	<i>Завдання на СРС і література:</i> Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 146-156) Вправи 4.6 Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 13-16) Виконати переклад. Реферувати повідомлення	
6	Практичне заняття 14–15. Розділ 2. Лексичні труднощі перекладу 2.9. Слова в часі (неологізми, архаїзми та історизми): особливості їх перекладу. <i>Завдання на СРС і література:</i> Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 158-162) Вправи 4.6.4 Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 16-22) Виконати переклад. Підібрати повідомлення для реферування	2
7	Практичне заняття 16–18. Розділ 2. Лексичні труднощі перекладу 2.10. Слова в суспільстві та особливості їх перекладу <i>Завдання на СРС і література:</i> Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 165-172) Вправи 4.7 Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 22-26) Виконати переклад. Реферувати повідомлення	4
8	Практичне заняття 19–20. Розділ 3. Морфологічні труднощі перекладу 3.1. Нарис проблематики 3.2. Іменники їх переклад <i>Завдання на СРС і література:</i> Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 204-211) Вправи 5.2 Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 26-27) Виконати переклад. Підібрати повідомлення для реферування	2
9	Практичне заняття 21–23. Розділ 3. Морфологічні труднощі перекладу 3.3. Займенники: їх переклад <i>Завдання на СРС і література:</i> Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 217-221) Вправи 5.3 Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 28-32) Виконати переклад. Реферувати повідомлення	4
10	Практичне заняття 24–25. Розділ 3. Морфологічні труднощі перекладу 3.4. Прикметники: їх переклад 3.5 Числівники: їх переклад <i>Завдання на СРС і література:</i> Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 226-234) Вправи 5.3, 5.5 Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 28-32) Виконати переклад. Підібрати повідомлення для реферування	2
11	Практичне заняття 26–28	4

Практичний курс перекладу

	<p>Розділ 3. Морфологічні труднощі перекладу</p> <p>3.6. Дієслово: загальні характеристики та переклад пасиву</p> <p>3.7. Дійсний спосіб дієслова: вживання та переклад часових форм</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 235-2443)</p> <p>Вправи 5.6, 5.7</p> <p>Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 32-34)</p> <p>Виконати переклад. Реферувати повідомлення</p>	
12	<p>Практичне заняття 29–30</p> <p>Розділ 3. Морфологічні труднощі перекладу</p> <p>3.8. Дієслово: наказовий спосіб: вживання та переклад форм</p> <p>3.9. Дієслово. Умовний спосіб: вживання та переклад часових форм</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 249-255)</p> <p>Вправи 5.8, 5.9</p> <p>Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 34-37)</p> <p>Виконати переклад. Підібрати повідомлення для реферування</p>	2
13	<p>Практичне заняття 31–33.</p> <p>Розділ 3. Морфологічні труднощі перекладу</p> <p>3.10. Дієслово. Інфінітив як безособова форма: вживання та переклад</p> <p>3.11. Інфінітиви після дієслів із модальним значенням.</p> <p>3.12. Модальні дієслова: вживання та переклад</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 259-290)</p> <p>Вправи 5.10, 5.11, 5.12</p> <p>Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 37-39)</p> <p>Виконати переклад. Реферувати повідомлення</p>	4
14	<p>Практичне заняття 34–35.</p> <p>Розділ 3. Морфологічні труднощі перекладу</p> <p>3.13. Віддієслівні дієприкметникові конструкції як безособові форми: вживання та переклад</p> <p>3.14. Прийменники: вживання і переклад</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 290-300)</p> <p>Вправи 5.13, 5.14</p> <p>Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 42-46)</p> <p>Виконати переклад. Підібрати повідомлення для реферування</p>	2
15	<p>Практичне заняття 36–38</p> <p>Розділ 3. Морфологічні труднощі перекладу</p> <p>3.15. Артикль: особливості вживання та переклад з німецької</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 305-313)</p> <p>Вправи 5.15</p> <p>Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 46-48)</p> <p>Виконати переклад. Реферувати повідомлення</p>	4
16	<p>Практичне заняття 39-40</p>	2

Практичний курс перекладу

	Розділ 4. Синтаксичні труднощі перекладу 4.1 Синтаксичний рівень і його одиниця: речення/висловлювання та їх дефініції 4.2. Типи речень/висловлювань 4.3. Загальні принципи перекладу порядку слів у простих та ускладнених реченнях <i>Завдання на СРС і література:</i> Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 318-325) Вправи 6.3 Кучер З.І. Галузевий переклад (С. 48-51) Виконати переклад. Підібрати повідомлення для реферування	
17	Практичне заняття 41–43 Розділ 4. Синтаксичні труднощі перекладу 4.4. Загальні принципи перекладу складних речень 4.5. Проблеми перекладу різнотипових підрядних речень <i>Завдання на СРС і література:</i> Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 327-330) Вправи 6.4, 6.5 Реферувати повідомлення	4
18	Практичне заняття 44–45 Узагальнення пройденого матеріалу. Написання модульної контрольної роботи.	8
	Підготовка до екзамену	30

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Робота на практичних заняттях	30%	0,7	43	30
2.	Виконання модульної контрольної роботи	30%	30	1	30
3.	Складання екзамену	40%	40	1	40
	Всього				100

Рейтинг студентів з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за :

- 1) 43 відповідей на практичних заняттях;
- 2) виконання модульної контрольної роботи;
- 3) складання екзамену.

Основні критерії оцінювання роботи студентів**1. Робота на практичних заняттях.**

Ваговий бал – 0,7: максимальна кількість балів на практичних заняттях становить $0,7 \times 43 = 30$ балів.

– «відмінно» (0,7 бала): безпомилкове виконання всіх завдань з різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності відповідно до таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність, що передбачає обґрунтованість відображення комунікативних намірів та форм їх реалізації з повним розкриттям теми і використанням лексики, відповідно до комунікативного наміру та правильність вживання різноманітних граматичних структур визначеного рівня володіння мовою згідно вимог навчальної програми курсу.

Практичний курс перекладу

– «добре» (0.6 – 0.5 бала): неповна мовна компетенція в межах будь-якого одного (повністю) або двох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та продуктивних вмінь під час виконання завдань із різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності.

– «задовільно» (0.4 бала): недостатня мовна компетенція в межах двох або трьох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та продуктивних вмінь при виконанні завдань з різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності.

– «незадовільно» (0 балів), недостатня мовна компетенція в межах трьох (повністю) або чотирьох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та продуктивних вмінь при виконанні завдань з різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності.

2. Виконання модульної контрольної роботи

Ваговий бал – 30, максимальна кількість балів $1 \times 30 = 30$

Завдання мають такий зміст:

1. Перекладіть текст українською мовою (1000 знаків).

2. Перекладіть текст німецькою мовою (500 знаків).

3. Оберіть правильний варіант перекладу (тест 10 завдань)

Ваговий бал перших двох завдань складає 10 балів.

– «відмінно» (10 – 9 балів): переклад тексту здійснений на високому рівні із дотриманням усіх формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності.

– «добре» (8 – 7 балів): переклад тексту здійснений на належному рівні із дотриманням більшості формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності. Під час виконання завдання студент припускається декількох огріхів, які не впливають на смислове оформлення тексту перекладу.

– «задовільно» (6 балів): переклад тексту здійснений на задовільному рівні із дотриманням основних формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє спробу вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується деяких критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має суттєві зауваження, проте основний зміст вихідного речення відтворений на достатньому рівні.

– «незадовільно» (0 балів): переклад тексту здійснений на незадовільному рівні без дотримання основних формальних та функціональних ознак перекладу. Студент не може вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і не дотримується критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має чимало зауважень, основний зміст вихідного речення відтворений на недостатньому рівні.

Ваговий бал у третьому завданні складає 1 бал. Правильно визначений варіант перекладу оцінюється в 1 бал. Невірно визначений варіант перекладу оцінюється в 0 балів. Загальна кількість питань становить 10.

3. Складання екзамену

Ваговий бал – 40, максимальна кількість балів $1 \times 40 = 40$

Екзаменаційний білет складається із трьох завдань, які передбачають перевірку фахової та галузевої компетенції перекладача.

Завдання мають такий зміст:

1) Перекладіть текст українською мовою (1500 знаків).

2) Реферуйте текст німецькою мовою (500 знаків).

3) Перекладіть речення німецькою мовою (5 речень).

Виконання першого і другого завдання максимально оцінюється в 15 балів, виходячи з критеріїв грамотності, точності та адекватності перекладу.

Практичний курс перекладу

«відмінно» – 15–13,5 балів: переклад тексту здійснений на високому рівні із дотриманням усіх формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності.

«добре» – 13–11 балів: переклад тексту здійснений на належному рівні із дотриманням більшості формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності. Під час виконання завдання студент припускається декількох огріхів, які не впливають на смислове оформлення тексту перекладу.

«задовільно» – 10,5–9 балів: переклад тексту здійснений на задовільному рівні із дотриманням основних формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє спробу вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується деяких критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має суттєві зауваження, проте основний зміст вихідного речення відтворений на достатньому рівні.

«незадовільно» – 0 балів: переклад речення здійснений на незадовільному рівні без дотримання основних формальних та функціональних ознак перекладу. Студент не може вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і не дотримується критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має чимало зауважень, основний зміст вихідного речення відтворений на недостатньому рівні.

Ваговий бал у третьому завданні складає 2 бали. Правильно перекладене речення оцінюється в 2 бали. Речення перекладене із незначними помилками оцінюється в 1 бал. Неправильно перекладене речення, або перекладене з суттєвими помилками оцінюється в 0 балів. Результати оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (е-поштою і/або електронному кампусі).

Семестрова атестація студентів

Допуск до іспиту		Критерій
1	Поточний рейтинг	RD $\geq$ 36 (позитивна оцінка з МКР)

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно
$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре
$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
RD < 60	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Практичний курс перекладу

Політика кредитного модуля

Заохочувальні бали	
Критерій	Ваговий бал
Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших наукових заходах та/або конкурсах (за тематикою кредитного модуля) із публікацією тез або статті	5 балів (публікація тез) 10 балів (публікація статті)
Можна отримати не більше 10 заохочувальних балів	

Відвідування занять

Система оцінювання зорієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях.

Пропущені контрольні заходи

Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини заняття за наявності документального підтвердження (лікарняний, документи, що студент бере участь у програмах академічної мобільності тощо) за рахунок самостійної роботи.

Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Критерій		Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації		8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	≥ 10 балів	≥ 20 балів

Академічна доброчесність

Політику та принципи академічної доброчесності визначено в розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначено в розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але

Практичний курс перекладу

обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень. Детальніше: <https://kpi.ua/regulations-8-7>.

Інклюзивне навчання

Кредитний модуль «Практичний курс перекладу. Технічні науки 1» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою

Навчальний матеріал викладається німецькою та українською мовами.

Додатки

Додаток 1. Рекомендована література

Базова:

1. Т.Р. Кияк, О.Д. Огуй, А.М. Науменко Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592с.
2. Кучер З.І., Орлова М.О., Ліпсівіцький М.Л. Галузевий переклад : німецька мова: навчальний посібник – Вінниця: Нова книга, 2018. – 144с.
Literatur, 2009. 420 S.

Допоміжна:

3. J. Janssen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft, Max Hueber Verlag, Ismaning 1987., 172s.

Зазначена література знаходиться в достатній кількості в методичному кабінеті кафедри ТПП німецької мови або наявна в електронному варіанті.

Інформаційні ресурси:

1. Академічний тлумачний словник української мови. URL: <http://sum.in.ua> (дата звернення: 16.01.2020).
2. Тлумачний словник німецької мови Duden. URL: <https://www.duden.de/woerterbuch> (дата звернення: 16.01.2020).
3. Офіційний сайт Гете-Інституту в Україні. URL: <http://www.goethe.de/ins/ua/uk/kie.html> (дата звернення: 16.01.2020).

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики
Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови

Практичний курс перекладу. Технічні науки 2

ПО 5/2

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 035 Філологія

Курс	3
Семестр	6

Освітньо-професійна програма Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Статус Кредитний модуль обов'язкової дисципліни
Форма навчання Денна
Семестровий контроль Екзамен

ECTS	6
Годин	180

Розподіл годин

Аудиторні години	Самостійна робота
Практичні заняття	108
72	
2 пари щотижня	

Гарант освітньої програми
Олена ЛАЗЕБНА
«19» 02 2020 р.

Завідувач кафедри
Гелена ЛИСЕНКО
«19» 02 2020 р.

Голова методичної комісії
Світлана ІБРАГІМОВА
«19» 02 2020 р.

Редакція від 19.02.2020 р.

Інформація про викладача

	Практичні заняття
ПІБ	Труцуненко Ірина Іванівна
Посада	Старший викладач
Вчене звання	-
Науковий ступінь	-
Профіль викладача	https://ktpnm.kpi.ua/node/531
Google Scholar	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=DTPYcF4AAAAJ
e-mail	iratru@ukr.net
Консультації	щосереди з 16.00 до 17.00, ауд. 723/7 або через сервіси Telegram та Viber

	Практичні заняття
ПІБ	Івашкевич Леся Сергіївна
Посада	доцент
Вчене звання	доцент
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Профіль викладача	https://ktpnm.kpi.ua/node/466
GoogleScholar	https://scholar.google.com/citations?user=CmfJWBsAAAAJ&hl=uk
e-mail	lesia.ivashkevych@gmail.com
Консультації	щосереди з 16.00 до 17.00, ауд. 701/7 або через сервіси Teleram та Viber

Анотація кредитного модуля

Метою кредитного модуля є формування у студентів здатностей:

- реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку;
- спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- бути критичним і самокритичним;
- учитися й оволодівати сучасними знаннями;
- спілкуватися німецькою мовою;
- використовувати в професійній діяльності базові знання в галузі соціально-гуманітарних наук;
- до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- оперувати професійними знаннями й уміннями з обраної спеціалізації та застосовувати їх у практичних ситуаціях;
- використовувати інформаційні і комунікаційні технології;
- використовувати в професійній діяльності знання з теорії німецької та української мов;
- аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію;
- вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя;
- до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів для перекладу фахових текстів;
- створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів українською та німецькою мовами;
- здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналізи текстів різних стилів і жанрів;
- здійснювати адекватний письмовий переклад відповідно до чинних нормативних вимог;
- реферувати й анотувати різножанрові тексти державною та іноземними мовами;
- здійснювати постперекладацьке саморедагування та контрольне редагування тексту перекладу.

Практичний курс перекладу

Силабускредитного модуля «Практичний курс перекладу. Технічні науки 2» розроблений на основі принципу систематичності та послідовності, який пов'язаний як з організацією вивчення навчального матеріалу, так і з системою дій студентів щодо його засвоєння, що дозволяє передбачити необхідні навчальні завдання та види діяльності, які потрібні студентам для досягнення очікуваних результатів навчання. Комплексний підхід до викладання матеріалу дозволяє спроектувати навчальний досвід таким чином, щоб максимально збільшити можливості студентів досягти бажаних результатів. Зазначені принципи є визначальними щодо вибору відповідних методів та форм, передбачаючи особистісно-орієнтований, антропоцентричний підхід, створюючи сприятливі умови для творчого розвитку особистості студента та його автономності.

Силабус побудований таким чином, що для вивчення кожної наступної теми студентам необхідно застосовувати знання й уміння, отримані в попередній. Лише в такому контексті здобувачі отримують необхідні знання про особливості галузевого перекладу наукових та технічних текстів різних жанрів і здобудуть навички їх практичного застосування для вирішення конкретних перекладацьких проблем.

Навчання здійснюється на основі **студентоцентрованого підходу** та стратегії взаємодії викладача та студента з метою засвоєння студентами матеріалу та формуванню у них відповідних компетентностей.

Під час навчання застосовуються метакогнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії, які реалізуються через:

- активні (зокрема, інтерактивні) методи навчання (дискусія, мозковий штурм, метод педагогічного моделювання, аудіо-візуальний метод пояснення тощо);
- евристичні методи (методи створення ідей, методи вирішення творчих завдань, методи активізації творчого мислення, репродуктивний метод). Евристичні бесіди можуть передбачати різні моделі питань, які виникають під час зіставного аналізу вихідного тексту і тексту перекладу, пов'язані із пошуком адекватного перекладацького рішення у разі виявлення перекладацьких огріхів і передбачають у відповіді здогадку, висновок тощо;
- метод частково-пошукового навчання, який передбачає осмислення навчального матеріалу та подальшу реалізацію самостійного пошуку, сприяючи розвитку когнітивної та творчої активності студентів;
- урізноманітнення форм навчання: робота в парах, робота в групах, самостійна робота тощо.
- поєднання когнітивно-теоретичного підходу класичного викладання перекладу з методом кооперативного перекладу (Methodedeskooperativen Übersetzens) в межах конструктивістської теорії пізнання, зорієнтованої на суб'єктивність сприйняття дійсності, активну роль студента, самостійне та індивідуальне формування бази знань, кооперацію та соціальну взаємодію для ефективного здобування знань.

Усі методи і форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність студентів, їхню активність на заняттях, самостійність, креативність, медійну компетентність та здатність до роботи у групі (Teamarbeit) що є визначальними факторами мотивації здобувачівВО до вивчення кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Технічні науки 2».

Практичний курс перекладу

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту кредитного модуля та засвоєння матеріалу використовуються такі інструменти комунікації, як електронна пошта, Telegram та Viber, за допомогою яких:

- спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;
- здійснюється надання зворотного зв'язку студентам стосовно навчальних завдань та змісту кредитного модуля;
- оцінюються навчальні завдання студентів;
- ведеться облік виконання студентами плану навчальної дисципліни, графіка виконання навчальних завдань та оцінювання студентів.

Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань, а також обладнання (проектор та електронні презентації для висвітлення окремих тем).

Місце кредитного модуля в програмі навчання

Кредитний модуль «Практичний курс перекладу. Технічні науки 2» входить до складу чотирьохсеместрової дисципліни «Практичний курс перекладу» і вивчається на третьому курсі у 5-му семестрі. За структурно-логічною схемою ОП для опанування цього кредитного модуля потрібні знання, здобуті під час вивчення освітньої компоненти «Прикладні лінгвістичні дослідження» (ПО 6). У свою чергу, отримані під час вивчення кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Технічні науки 2» знання та уміння є необхідною передумовою для вивчення дисциплін «Інформаційні технології в перекладі» (ПО 1), Переклад та редагування фахових текстів (ПО 3), «Усний послідовний переклад» (ПО 7) та «Курсова робота з практики перекладу німецької мови». Слід зауважити, що освітні компоненти «Практичний курс перекладу», до складу якої входить кредитний модуль «Практичний курс перекладу. Технічні науки 2», та «Порівняльна типологія» (ПО 4) взаємодоповнюють одна одну.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Технічні науки 2» студенти зможуть:

- 1) ефективно працювати з інформацією, зокрема добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати, зокрема: обирати оптимальні прийоми і засоби для досягнення адекватності перекладу;
- 2) використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування для розв'язання фахових комунікативних завдань у різних сферах професійної діяльності;
- 3) використовувати інформаційні й комунікаційні технології у професійній діяльності, зокрема для реалізації конкретних перекладацьких завдань з використанням спеціалізованого програмного забезпечення;
- 4) створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів українською та німецькою мовами;
- 5) вести ділову комунікацію усно і письмово, редагувати, реферувати й анотувати різножанрові тексти державною та іноземними мовами;
- 6) здійснювати лінгвістичний і перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів, описувати соціолінгвальну ситуацію;

Практичний курс перекладу

- 7) збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови і мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання;
- 8) здійснювати адекватний письмовий переклад і якісно редагувати фахові тексти з різних галузей знань відповідно до чинних нормативних вимог;
- 9) володіти різними видами стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної перекладацької діяльності одноосібно і в команді.

Перелік тем, завдання та терміни виконання

Програмні результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

Термін виконання (тиждень)	Зміст навчальної роботи	Рекомендований час СРС
1	Практичне заняття 1–2. Розділ 1. Основні граматичні категорії та особливості їх перекладу в німецькій науково-технічній літературі 1.3. Структура і побудова речення 1.4. Складнопідрядні речення <i>Завдання на СРС і література:</i> Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С.4-8) J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 13-14) Виконати переклад	4
2	Практичне заняття 3-4. Розділ 1. Основні граматичні категорії та особливості їх перекладу в німецькій науково-технічній літературі 1.3. Суб'єктні речення. Subjektsätze 1.4. Предикативні речення. Prädikativsätze <i>Завдання на СРС і література:</i> Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 8- 11) Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 334-337) J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 18)- Виконати переклад. Підібрати повідомлення для реферування	4
3	Практичне заняття 5-6. Розділ 1. Основні граматичні категорії та особливості їх перекладу в німецькій науково-технічній літературі 1.5. Додаткові підрядні речення. Objektsätze 1.6. Означальні підрядні речення. Attributsätze <i>Завдання на СРС і література:</i> Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 11- 15) Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 338-341)	4

Практичний курс перекладу

	J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 22-23)- Виконати переклад. Реферувати повідомлення	
4	<p>Практичне заняття 7-8.</p> <p>Розділ 1. Основні граматичні категорії та особливості їх перекладу в німецькій науково-технічній літературі</p> <p>1.7. Означальні підрядні речення, що вводять різними сполучними словами. Attributsätze I</p> <p>1.8. Означальні підрядні речення, що вводять сполученням: прийменник + відносний займенник</p> <p>Attributsätze II</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 15- 17)</p> <p>Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 341-344)</p> <p>J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 26)- Виконати переклад. Реферувати повідомлення</p>	4
5	<p>Практичне заняття 9-10.</p> <p>Розділ 1. Основні граматичні категорії та особливості їх перекладу в німецькій науково-технічній літературі</p> <p>1.9. Означальні підрядні речення, що вводять відносним займенником у родовому відмінку. Attributsätze III</p> <p>1.10. Означальні підрядні речення, що вводять відносним займенником у родовому відмінку + прийменник.</p> <p>Attributsätze IV</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 17- 19)</p> <p>Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 344-346)</p> <p>J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 32-33)- Виконати переклад. Реферувати повідомлення</p>	4
6	<p>Практичне заняття 11-12.</p> <p>Розділ 1. Основні граматичні категорії та особливості їх перекладу в німецькій науково-технічній літературі</p> <p>1.11. Підрядні речення місця. Lokalsätze</p> <p>1.12. Підрядні речення часу. Temporalsätze</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 17- 21)</p> <p>Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 350-351, 346-350)</p> <p>J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 37-38)- Виконати переклад. Реферувати повідомлення</p>	4
7	<p>Практичне заняття 13-14.</p> <p>Розділ 1. Основні граматичні категорії та особливості їх</p>	4

Практичний курс перекладу

	<p>перекладу в німецькій науково-технічній літературі</p> <p>1.11. Підрядні речення причини. Kausalsätze</p> <p>1.12. Підрядні речення мети. Finalsätze</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 21- 25)</p> <p>Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 351-356)</p> <p>J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 42-43)- Виконати переклад. Реферувати повідомлення</p>	
8	<p>Практичне заняття 15-16.</p> <p>Розділ 1. Основні граматичні категорії та особливості їх перекладу в німецькій науково-технічній літературі</p> <p>1.13. Підрядні речення способу дії. Modalsätze</p> <p>1.14. Порівняльні підрядні речення. Komparativsätze</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 25- 29)</p> <p>Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 356-359, 364-366)</p> <p>J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 51)- Виконати переклад. Реферувати повідомлення</p>	4
9	<p>Практичне заняття 17-18.</p> <p>Розділ 1. Основні граматичні категорії та особливості їх перекладу в німецькій науково-технічній літературі</p> <p>1.15. Підрядні речення наслідку. Konsekutivsätze</p> <p>1.16. Умовні підрядні речення. Konditionalsätze</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 29- 34)</p> <p>Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 355-356, 359-360)</p> <p>J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 55-56)- Виконати переклад. Реферувати повідомлення</p>	4
10	<p>Практичне заняття 19-20.</p> <p>Розділ 1. Основні граматичні категорії та особливості їх перекладу в німецькій науково-технічній літературі</p> <p>1.17. Допустові підрядні речення. Konzessivsätze</p> <p>1.18. Обмежувальні підрядні речення. Restriktivsätze</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 34- 39)</p> <p>Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (С. 366-376)</p> <p>J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 68) Виконати переклад. Реферувати повідомлення</p>	4
11	<p>Практичне заняття 21-22</p>	4

Практичний курс перекладу

	<p>Розділ 2. Морфологічні труднощі перекладу 2.1. Вказівні займенники як заміна іменника <i>Завдання на СРС і література:</i> Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 39- 42) J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 71) Виконати переклад. Реферувати повідомлення</p>	
12	<p>Практичне заняття 23-24 Розділ 2. Морфологічні труднощі перекладу 2.2.1 Модальні дієслова können, dürfen, müssen <i>Завдання на СРС і література:</i> Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 42- 49) J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 75-76) Виконати переклад. Реферувати повідомлення</p>	4
13	<p>Практичне заняття 25-26. Розділ 2. Морфологічні труднощі перекладу 2.2.2 Модальні дієслова sollen, wollen, mögen <i>Завдання на СРС і література:</i> Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 49- 56) J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 87-88) Виконати переклад. Реферувати повідомлення</p>	4
14	<p>Практичне заняття 27-28. Розділ 2. Морфологічні труднощі перекладу 2.3. Модальне дієслово lassen та конструкція lassen+zu+Infinitiv <i>Завдання на СРС і література:</i> Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 56- 59) J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 92) Виконати переклад. Реферувати повідомлення</p>	4
15	<p>Практичне заняття 29-30 Розділ 2. Морфологічні труднощі перекладу 2.4. Конструкції haben+zu+Infinitiv, sein+zu+Infinitiv <i>Завдання на СРС і література:</i> Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 59- 62) J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 100-101) Виконати переклад. Реферувати повідомлення</p>	4
16	<p>Практичне заняття 31-32 Розділ 3. Непряме мовлення</p>	4

Практичний курс перекладу

	3.1 Непряме мовлення (сполучникове). Indirekte Rede 3.2. Непряме мовлення (безсполучникове) 3.3. Непряме запитання <i>Завдання на СРС і література:</i> Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 62- 78) J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 104-105) Виконати переклад. Реферувати повідомлення	
17	Практичне заняття 33-34 Розділ 4. Дієприкметникові конструкції 4.1. Відокремлені дієприкметникові звороти. Поширене означення. Partizip I, II, erweitertes Attribut 4.2. Відокремлений дієприкметниковий зворот <i>Завдання на СРС і література:</i> Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури (С. 81- 101) J. Jannsen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft (С. 120-122) Виконати переклад. Реферувати повідомлення	4
18	Практичне заняття 35–36 Узагальнення пройденого матеріалу. Написання модульної контрольної роботи.	10
	Підготовка до екзамену	30

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Робота на практичних заняттях	30%	0,9	34	30
2.	Виконання модульної контрольної роботи	30%	30	1	30
3.	Складання екзамену	40%	40	1	40
	Всього				100

Рейтинг студентів з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за :

- 1) 34 відповідей на практичних заняттях;
- 2) виконання модульної контрольної роботи;
- 3) складання екзамену.

Основні критерії оцінювання роботи студентів

4. Робота на практичних заняттях.

Ваговий бал – 0,9: максимальна кількість балів на практичних заняттях становить $0,9 \times 34 = 30$ балів.

– «відмінно» (0,9-0,8 балів): безпомилкове виконання всіх завдань з різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності відповідно до таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність, що передбачає обґрунтованість відображення комунікативних намірів та форм їх реалізації з повним розкриттям теми і

Практичний курс перекладу

використанням лексики, відповідно до комунікативного наміру та правильність вживання різноманітних граматичних структур визначеного рівня володіння мовою згідно вимог навчальної програми курсу.

– «добре» (0.7 – 0.6 балів): неповна мовна компетенція в межах будь-якого одного (повністю) або двох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та продуктивних вмінь під час виконання завдань із різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності.

– «задовільно» (0.5 – 0,4 балів): недостатня мовна компетенція в межах двох або трьох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та продуктивних вмінь при виконанні завдань з різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності.

– «незадовільно» (0 балів), недостатня мовна компетенція в межах трьох (повністю) або чотирьох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та продуктивних вмінь при виконанні завдань з різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності.

5. Виконання модульної контрольної роботи

Ваговий бал – 30, максимальна кількість балів $1 \times 30 = 30$

Завдання мають такий зміст:

1. Перекладіть текст українською мовою (1000 знаків).
2. Перекладіть текст німецькою мовою (500 знаків).
3. Оберіть правильний варіант перекладу (тест 10 завдань)

Ваговий бал у перших двох завданнях складає 10 балів.

– «відмінно» (10 – 9 балів): переклад тексту здійснений на високому рівні із дотриманням усіх формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності.

– «добре» (9 – 7 балів): переклад тексту здійснений на належному рівні із дотриманням більшості формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності. Під час виконання завдання студент припускається декількох огріхів, які не впливають на смислове оформлення тексту перекладу.

– «задовільно» (6 балів): переклад тексту здійснений на задовільному рівні із дотриманням основних формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє спробу вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується деяких критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має суттєві зауваження, проте основний зміст вихідного речення відтворений на достатньому рівні.

– «незадовільно» (0 балів): переклад тексту здійснений на незадовільному рівні без дотримання основних формальних та функціональних ознак перекладу. Студент не може вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і не дотримується критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має чимало зауважень, основний зміст вихідного речення відтворений на недостатньому рівні.

Ваговий бал у третьому завданні складає 1 бал. Правильно визначений варіант перекладу оцінюється в 1 бал. Невірно визначений варіант перекладу оцінюється в 0 балів.

6. Складання екзамену

Ваговий бал – 40, максимальна кількість балів $1 \times 40 = 40$

Практичний курс перекладу

Екзаменаційний білет складається із трьох завдань, які передбачають перевірку фахової та галузевої компетенції перекладача.

Завдання мають такий зміст:

- 1) Перекладіть текст українською мовою (1500 знаків).
- 2) Реферуйте текст німецькою мовою (500 знаків).
- 3) Перекладіть речення німецькою мовою (5 речень).

Виконання першого і другого завдання максимально оцінюється в 15 балів, виходячи з критеріїв грамотності, точності та адекватності перекладу.

«відмінно» – 15–14 балів: переклад тексту здійснений на високому рівні із дотриманням усіх формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності.

«добре» – 13,5–11 балів: переклад тексту здійснений на належному рівні із дотриманням більшості формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності. Під час виконання завдання студент припускається декількох огріхів, які не впливають на смислове оформлення тексту перекладу.

«задовільно» – 10,5–9 балів: переклад тексту здійснений на задовільному рівні із дотриманням основних формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє спробу вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується деяких критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має суттєві зауваження, проте основний зміст вихідного речення відтворений на достатньому рівні.

«незадовільно» – 0 балів: переклад речення здійснений на незадовільному рівні без дотримання основних формальних та функціональних ознак перекладу. Студент не може вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і не дотримується критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має чимало зауважень, основний зміст вихідного речення відтворений на недостатньому рівні.

Ваговий бал у третьому завданні складає 2 бали. Правильно перекладене речення оцінюється в 2 бали. Речення перекладене із незначними помилками оцінюється в 1 бал. Неправильно перекладене речення, або перекладене з суттєвими помилками оцінюється в 0 балів.

Результати оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (е-поштою і/або електронному кампусі).

Семестрова атестація студентів

Допуск до іспиту		Критерій
1	Поточний рейтинг	RD $\geq$ 36 (позитивна оцінка з МКР)

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно
$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре
$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
$RD < 60$	Незадовільно
$RD < 36$	Не допущено

Політика кредитного модуля

Заохочувальні бали	
Критерій	Ваговий бал
Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших наукових заходах та/або конкурсах (за тематикою кредитного модуля) із публікацією тез або статті	5 балів (публікація тез) 10 балів (публікація статті)
Можна отримати не більше 10 заохочувальних балів	

Відвідування занять

Система оцінювання зорієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях.

Пропущені контрольні заходи

Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини заняття за наявності документального підтвердження (лікарняний, документи, що студент бере участь у програмах академічної мобільності тощо) за рахунок самостійної роботи.

Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Критерій		Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації		8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умови отримання	Поточний рейтинг	≥ 7 балів	≥ 13 балів

Практичний курс перекладу

атестації			
-----------	--	--	--

Академічна доброчесність

Політику та принципи академічної доброчесності визначено в розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначено в розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень. Детальніше: <https://kpi.ua/regulations-8-7>.

Інклюзивне навчання

Кредитний модуль «Практичний курс перекладу. Технічні науки 2» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою

Навчальний матеріал викладається німецькою та українською мовами.

Додатки

Додаток 1. Рекомендована література

Базова:

1. Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури: Навч. посібник. – Д.: Національний гірничий університет, 2007.- 161 с
2. Кучер З.І., Орлова М.О., Ліпісівський М.Л. Галузевий переклад : німецька мова: навчальний посібник – Вінниця: Нова книга, 2018. – 144с.
Literatur, 2009. 420 S.

Допоміжна:

3. Т.Р. Кияк, О.Д. Огуй, А.М. Науменко Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592с.
4. 2. J. Janssen, H. Müller, Aus moderner Technik und Naturwissenschaft, Max Hueber Verlag, Ismaning 1987., 172s.

Зазначена література знаходиться в достатній кількості в методичному кабінеті кафедри ТПП німецької мови або наявна в електронному варіанті.

Інформаційні ресурси:

1. Академічний тлумачний словник української мови. URL: <http://sum.in.ua> (дата звернення: 16.01.2020).
2. Тлумачний словник німецької мови Duden. URL: <https://www.duden.de/woerterbuch> (дата звернення: 16.01.2020).
3. Офіційний сайт Гете-Інституту в Україні. URL: <http://www.goethe.de/ins/ua/uk/kie.html> (дата звернення: 16.01.2020).

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики
Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови

ПО 5/3

Практичний курс перекладу. Суспільні науки I

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 035 Філологія

Курс	4
Семестр	7

Освітньо-професійна програма Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Статус Кредитний модуль обов'язкової дисципліни
Форма навчання Денна
Семестровий контроль Екзамен

ECTS	5
Годин	150

Розподіл годин

Аудиторні години	Самостійна робота
Практичні заняття	
72	78
2 пари на тиждень	

Гарант освітньої програми *Лазебна* Олена ЛАЗЕБНА   Завідувач кафедри *Лисенко* Гелена ЛИСЕНКО   Голова методичної комісії *Ібрагімова* Світлана ІБРАГІМОВА
«19» 02 2020 р.   «19» 02 2020 р.   «19» 02 2020 р.

Редакція від 19.02.2020 р.

Інформація про викладача

	Практичні заняття	
ПІБ	Баклан Ірина Миколаївна	
Посада	доцент	
Вчене звання	-	
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук	
Профіль викладача	https://ktpnm.kpi.ua/node/601	
Google Scholar	https://scholar.google.com/citations?user=CdfVps8AAAAJ&hl=uk	
e-mail	iralex87@bigmir.net	
Консультації	щовівторка з 16.00 до 17.00, ауд. 711/7	

Анотація кредитного модуля

Анотація кредитного модуля

Метою кредитного модуля є формування у студентів здатностей:

- реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 1);
- спілкуватися державною та іноземною мовами в усній і письмовій формах (ЗК 3, ЗК 9);
- бути критичним і самокритичним (ЗК 4), абстрактно мислити, застосовувати аналіз і синтез (ЗК 11), зокрема аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію (ФК 4);
- вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку та українську мови в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування для розв'язання перекладацьких завдань (ФК 7);
- учитися й оволодівати сучасними знаннями, використовувати у професійній діяльності базові знання в галузі соціально-гуманітарних наук (ЗК 5, ЗК 10), теорії та історії мов, що вивчаються (ФК 3), а також інформаційні та комунікаційні технології (ЗК 13);
- оперувати професійними знаннями й уміннями з перекладу та застосовувати їх у практичних ситуаціях (ЗК 12);
- збирати й аналізувати, систематизувати та інтерпретувати мовні факти для перекладу фахових текстів (ФК 9);
- здійснювати адекватний еквівалентний письмовий та усний переклад відповідно до чинних нормативних вимог (ФК 16);
- створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами (ФК 11);
- здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналізи текстів різних стилів і жанрів (ФК 12);
- реферувати й анотувати різножанрові тексти державною та іноземною мовами (ФК 17);
- здійснювати постперекладацьке саморедагування та контрольне редагування тексту перекладу (ФК 18).

Силабус кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 1» розроблений на основі принципу систематичності та послідовності, який пов'язаний як з організацією вивчення навчального матеріалу, так і з системою дій студентів щодо його засвоєння, що дозволяє передбачити необхідні навчальні завдання та види діяльності, які потрібні студентам для досягнення очікуваних результатів навчання. Комплексний підхід до викладання матеріалу дозволяє спроектувати навчальний досвід таким чином, щоб максимально збільшити можливості студентів досягти бажаних результатів. Зазначені принципи є визначальними щодо вибору відповідних методів та форм, передбачаючи особистісно-орієнтований, антропоцентричний підхід, створюючи сприятливі умови для творчого розвитку особистості студента та його автономності.

Силабус побудований таким чином, що для вивчення кожної наступної теми студентам необхідно застосовувати знання й уміння, отримані в попередній. Лише в такому контексті здобувачі отримують необхідні знання про особливості галузевого перекладу суспільно-політичних та економічних текстів різних жанрів і здобудуть навички їх практичного застосування для вирішення конкретних перекладацьких проблем.

Практичний курс перекладу

Навчання здійснюється на основі **студентоцентрованого підходу** та стратегії взаємодії викладача та студента з метою засвоєння студентами матеріалу та формуванню у них відповідних компетентностей.

Під час навчання застосовуються метакогнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії, які реалізуються через:

- активні (зокрема, інтерактивні) методи навчання (дискусія, мозковий штурм, метод педагогічного моделювання, аудіо-візуальний метод пояснення тощо);
- евристичні методи (методи створення ідей, методи вирішення творчих завдань, методи активізації творчого мислення, репродуктивний метод). Евристичні бесіди можуть передбачати різні моделі питань, які виникають під час зіставного аналізу вихідного тексту і тексту перекладу, пов'язані із пошуком адекватного перекладацького рішення у разі виявлення перекладацьких огріхів і передбачають у відповіді здогадку, висновок тощо;
- метод частково-пошукового навчання, який передбачає осмислення навчального матеріалу та подальшу реалізацію самостійного пошуку, сприяючи розвитку когнітивної та творчої активності студентів;
- урізноманітнення форм навчання: робота в парах, робота в групах, самостійна робота тощо.
- поєднання когнітивно-теоретичного підходу класичного викладання перекладу з методом кооперативного перекладу (Methode des kooperativen Übersetzens) в межах конструктивістської теорії пізнання, зорієнтованої на суб'єктивність сприйняття дійсності, активну роль студента, самостійне та індивідуальне формування бази знань, кооперацію та соціальну взаємодію для ефективного здобування знань.

Усі методи і форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність студентів, їхню активність на заняттях, самостійність, креативність, медійну компетентність та здатність до роботи у групі (Teamarbeit) що є визначальними факторами мотивації здобувачів ВО до вивчення кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 1».

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту кредитного модуля та засвоєння матеріалу використовуються такі інструменти комунікації, як електронна пошта, Telegram та Viber, за допомогою яких:

- спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;
- здійснюється надання зворотного зв'язку студентам стосовно навчальних завдань та змісту кредитного модуля;
- оцінюються навчальні завдання студентів;
- ведеться облік виконання студентами плану навчальної дисципліни, графіка виконання навчальних завдань та оцінювання студентів.

Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань, а також обладнання (проектор та електронні презентації для висвітлення окремих тем).

Місце кредитного модуля в програмі навчання

Кредитний модуль «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 1» входить до складу декількасеместрової дисципліни «Практичний курс перекладу» і вивчається на четвертому курсі у 7-му семестрі. За структурно-логічною схемою ОП для опанування цього кредитного

Практичний курс перекладу

модуля потрібні знання, здобуті під час вивчення освітньої компоненти «Прикладні лінгвістичні дослідження» (ПО 6). У свою чергу, отримані під час вивчення кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 1» знання та уміння є необхідною передумовою для вивчення дисциплін «Інформаційні технології в перекладі» (ПО 1), Переклад та редагування фахових текстів (ПО 3), «Усний послідовний переклад» (ПО 7) та «Курсова робота з практики перекладу німецької мови» (ПО 8). Слід зауважити, що освітні компоненти «Практичний курс перекладу», до складу якої входить кредитний модуль «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 1», та «Порівняльна типологія» (ПО 4) взаємодоповнюють одна одну.

Програмні результати навчання¹

У результаті вивчення кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 1» студенти зможуть:

- 10) ефективно працювати з інформацією, зокрема добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПРН 5), використовувати інформаційні й комунікаційні технології у професійній діяльності, зокрема для реалізації конкретних перекладацьких завдань з використанням спеціалізованого програмного забезпечення (ПРН 8), зокрема: обирати оптимальні прийоми і засоби для досягнення адекватності перекладу; працювати з пошуковими системами мережі Інтернет, а також із науково-довідковою літературою;
- 11) вести ділову комунікацію усно і письмово, редагувати, реферувати й анотувати різножанрові тексти державною та іноземними мовами (ПРН 14), зокрема: створювати та перекладати ділову кореспонденцію (зокрема, різні види комерційних листів); виконувати анотаційний, реферативний та повний переклад фахових текстів у письмовій та усній формах; володіти мовною компетенцією під час перекладу та редагування перекладів різножанрових текстів рідною та іноземною мовами;
- 12) здійснювати лінгвістичний і перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів, описувати соціолінгвальну ситуацію (ПРН 16), збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови і мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання (ПРН 18), зокрема: відтворювати логічну структуру тексту оригіналу в перекладі; враховувати прагматичний потенціал вихідного тексту і відтворювати його під час перекладу; проводити зіставний аналіз паралельних текстів і виокремлювати структурні частини текстів окремих жанрів з метою пошуку перекладацьких відповідників; аналізу економічних та загальносуспільних текстів з огляду на їх лексико-граматичні, семантичні, жанрові, стилістичні та комунікативно-прагматичні особливості;
- 13) створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами (ПРН 9), здійснювати адекватний письмовий переклад і якісно редагувати фахові тексти з різних галузей знань відповідно до чинних нормативних вимог (ПРН 19), володіти різними видами стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної перекладацької діяльності одноосібно і в команді (ПРН 21), зокрема: здійснювати адекватний переклад різножанрових фахових текстів економічної та загальносуспільної тематики рідною та іноземною мовами із застосуванням мовної, фахової та галузевої компетенцій; оперувати необхідним перекладацьким інструментарієм під час роботи з різними видами перекладу (письмовий та

¹ Learning outcomes.

Практичний курс перекладу

усний переклад), виокремлюючи при цьому необхідний масив інформації; обирати та використовувати перекладацькі стратегії, способи і техніки з огляду на жанрові розбіжності фахових текстів економічної та суспільно-політичної галузі (напр., Інтернет-статті, інформаційного бюлетеня, ділового листа тощо);

- 14) використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування для розв'язання фахових комунікативних завдань у різних сферах професійної діяльності (ПРН 13), зокрема: враховувати закономірності функціонування термінів у фахових текстах економічної та загальносуспільної тематики; виокремлювати головну інформацію, оцінювати її значущість із позиції перекладацької діяльності.

Відповідність результатів навчання до компетентностей в Освітній програмі можна переглянути у Додатку 1 «Програмні результати навчання (розширена форма)».

Перелік тем, завдання та терміни виконання

Програмні результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

7 семестр

Термін виконання (тиждень)	Зміст навчальної роботи	Рекомендований час СРС
1	Практичне заняття 1–2. Розділ 1. Основи перекладу фахових текстів 1.1. Перекладач і фахова комунікація Переклад економічних термінів, лексико-граматичні особливості перекладу економічних текстів <i>Завдання на СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 17-26) Скласти термінологічну базу до тексту «Was ist Volkswirtschaft und wie funktioniert sie?» Виписати із тексту сталі вирази і спеціальні граматичні конструкції і здійснити їх переклад українською мовою Freyhoff D. Wirtschaftssprache Deutsch (С. 12, 13–16; словник: С. 135–136) Виконати переклад статті «Was ist Volkswirtschaft und wie funktioniert sie?»	2.5
2	Практичне заняття 3–4. Розділ 1. Основи перекладу фахових текстів 1.1. Перекладач і фахова комунікація Переклад текстів жанру «науково-популярна стаття», переклад вузькогалузевої термінології <i>Завдання на СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 17-26) Виконати переклад тексту „Volkswirtschaftspsychologie: der Mensch als rein rational (wirtschaftlich) handelndes Wesen“	2.5

	<p>Freyhoff D. Wirtschaftssprache Deutsch С. 17–18 (текст «Важливі фактори розташування німецької економіки»).</p> <p>Словник: С. 136. Скласти термінологічну базу до тексту;</p> <p>С. 19–20 (Фактори розташування підприємств народного господарства Німеччини та України: переваги і недоліки).</p> <p>Написання самостійної роботи з перекладу речень для закріплення фахової термінології</p>	
3	<p>Практичне заняття 5–6.</p> <p>Розділ 1. Основи перекладу фахових текстів</p> <p>1.2. Перекладацьке завдання і моделі комунікації</p> <p>Зіставний аналіз вихідного тексту і тексту перекладу на лексичному, граматичному, семантичному та прагматичному рівнях</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Stolze R. Fachübersetzen (С. 27–41)</p> <p>Провести зіставний аналіз вихідного тексту і тексту перекладу про стартап-проекти «Deutschland, deine Gründer»=«Німеччина, твої засновники». Пошукова робота з метою поглиблення знань щодо слів іншомовного походження, які зустрічаються в тексті.</p> <p>Freyhoff D. Wirtschaftssprache Deutsch (форми підприємств, поняття Unternehmen, Betrieb та Firma): С. 47–48 (словник: С. 144); С. 21–23 (Товари, ринок, ціни): робота з термінологічною базою (С. 137–138). Переклад приказок/прислів'їв; С. 24–27 (Ринок і ціноутворення): робота з термінологічною базою (словник: С. 138-139). Переклад дієприкметникових конструкцій. Вправи для закріплення теми (С. 28-29). Проаналізувати лексичні, граматичні, семантичні та прагматичні особливості перекладу тексту</p>	2.5
4	<p>Практичне заняття 7-8.</p> <p>Розділ 1. Основи перекладу фахових текстів</p> <p>1.3. Фахова мова в контексті перекладу</p> <p>Переклад економічних текстів</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Stolze R. Fachübersetzen (С. 42–62)</p> <p>Freyhoff D. Wirtschaftssprache Deutsch (Економіка Німеччини: дохід і споживання в німецьких домогосподарствах (С. 39–40). Словник: С. 142. Робота з термінологічною базою (С. 40–41). Поглиблення екстралінгвальних знань (С. 42–46). Словник: С. 143; С. 30–34 (Товари): робота з текстом, складання термінологічної бази (Словник: С. 139-140); Надходження і витрати приватних домогосподарств. (с. 35-38). Лексика (словник: С. 141).</p>	2.5

	Tatsachen über Deutschland (Проаналізувати труднощі в перекладі тексту. Проаналізувати девіації в перекладі тексту)	
5	<p>Практичне заняття 9–10.</p> <p>Розділ 2. Термінологічні аспекти перекладу</p> <p>2.1. Термінологічна організація фахової мови</p> <p>Тема 1.5. Економіка України</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Stolze R. Fachübersetzen (С. 63–72)</p> <p>Роздавальний матеріал: схарактеризуйте народне господарство України за параметрами економічної міці та масштабом економічної ефективності. Створення термінологічної бази на тему «Економіка». Переклад фахових текстів німецькою мовою. Важливі галузі економіки України. Робота з термінологічною базою. Переклад скорочень, власних назв, робота зі словотвором. Аналіз робочого варіанта перекладу фахових текстів на тему «Економіка». Koreгування тексту перекладу.</p> <p>Freyhoff D. Wirtschaftssprache Deutsch С. 5–8 (словник: С. 134–135); Перекласти текст S. 120-122; С. 9-11 (словник: С. 135). Переклад речень.</p> <p>Екстралінгвальні знання: схарактеризуйте поняття Bruttoinlandsprodukt (ВІР)</p>	2.5
6	<p>Практичне заняття 11–12.</p> <p>Розділ 2. Термінологічні аспекти перекладу</p> <p>2.2. Зіставний аналіз термінології в перекладацькому аспекті Торговельно-промислової палати як рушійна сила розвитку німецько-українських ділових відносин.</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Stolze R. Fachübersetzen (С. 73–87)</p> <p>Deutsch-Ukrainische Industrie- und Handelskammer: Інформаційний буклет: зіставний аналіз вихідного тексту і тексту перекладу. Робота над складанням термінологічної бази. Аналіз перекладу жанру «інформаційний буклет». Обговорення особливостей перекладу та основних труднощів перекладу. Складання термінологічної та перекладацької баз.</p>	2.5
7	<p>Практичне заняття 13–14.</p> <p>Розділ 2. Термінологічні аспекти перекладу</p> <p>2.3. Когнітивні аспекти перекладу фахової термінології Ведення малого та середнього бізнесу в Німеччині</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Stolze R. Fachübersetzen (С. 88-112)</p>	2.5

	<p>Переклад фахової термінології (Тексти: „Der Kiosk – alles unter einem Dach“, „Der Grossist“, „Handwerk – der Weg in die Selbständigkeit“).</p> <p>Freyhoff D. Wirtschaftssprache Deutsch: <i>Форми підприємств у Німеччині</i> (С. 53–55). Словник: С. 146–148. Робота з термінологічною базою (С. 55–58). Повторення матеріалу (С. 59–60). Робота з фаховою термінологією. Робота з термінологічною базою (С. 51–52). Словник: С. 144–146. <i>Marktplatz – Deutsche Sprache in der Wirtschaft: Лексико-граматичні та стилістичні особливості перекладу</i> (Тексти: „Der Kiosk – alles unter einem Dach“, „Der Grossist“, „Handwerk – der Weg in die Selbständigkeit“); консалтингові агенції для підприємців (С. 49–50).</p>	
8	<p>Практичне заняття 15–16.</p> <p>Розділ 3. Словотвірні аспекти перекладу фахових текстів</p> <p>3.1. Елементи категоризації та синтагматичні прийоми словотвору в перекладацькому аспекті</p> <p>Фінансування в зовнішньоекономічній торгівлі</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Stolze R. <i>Fachübersetzen</i> (С. 113–139)</p> <p>Переклад фахової термінології (Тексти: „Finanzierung im Außenhandel“, „Banknoten – 350 Jahre Zahlungsmittel“)</p> <p>Freyhoff D. <i>Wirtschaftssprache Deutsch: Грошова і банківська системи</i> (передтекстові вправи: С. 61–62, словник: С. 149); лексико-граматичні та стилістичні особливості перекладу (Текст: Європейський валютний союз та Європейський центробанк: С. 70–71). Повторення матеріалу: С. 74–76; переклад уривків із закону про Німецький федеральний банк (С. 67); текст «Грошова система Федеративної Республіки Німеччина» (С. 63–64). Словник: С. 150-151; робота з фаховою термінологією (С. 64-66). Аналіз тексту перекладу (С. 68–69). Словник: С. 151. Словник: 151-153.</p>	2.5
9	<p>Практичне заняття 17–18.</p> <p>Розділ 3. Словотвірні аспекти перекладу фахових текстів</p> <p>3.2. Семантичні прийоми термінологізації в перекладацькому аспекті</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Stolze R. <i>Fachübersetzen</i> (С. 140–145)</p> <p>Зовнішня торгівля: передтекстові вправи (С. 103, словник: С. 160). Текст «Зовнішня торгівля і зовнішньоекономічний баланс» (С. 104-105).</p> <p><i>Marktplatz – Deutsche Sprache in der Wirtschaft: Транспорт і логістика; переклад фахової термінології</i> (Текст „Verkehrswesen“); лексико-граматичні та стилістичні</p>	2.5

	<p>особливості перекладу (Текст „Verkehrswesen“). Freyhoff D. Wirtschaftssprache Deutsch: переклад тексту «На шляху до правильного курсу – про валюту і курси» (С. 93, словник: С. 157), словник: С. 160–162; робота з фаховою термінологією.</p>	
10	<p>Практичне заняття 19–20.</p> <p>Розділ 3. Словотвірні аспекти перекладу фахових текстів 3.3. Семантичні проблеми перекладу фахової термінології <i>Завдання на СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 146–160) Інформаційний бюлетень фонду Ганса Зайделя: зіставний аналіз вихідного тексту і тексту перекладу <i>Zivilgesellschaft als treibende Kraft der demokratischen Reformen in der Ukraine</i> = Громадянське суспільство як рушійна сила демократичних реформ в Україні, аналіз прийомів перекладу</p> <p>Freyhoff D. Wirtschaftssprache Deutsch: переклад тексту «Все про біржу» (С. 78; словник С. 154–155); складання термінологічної бази; повторення матеріалу (С. 101–102), словник: С. 155, 159; створення бази перекладу; переклад тексту «Євро – наша валюта на наступне століття» (С. 98–99). Словник: С. 158–159.</p> <p>Лисенко Г. Л. Основи перекладу (С. 141–166)</p>	2.5
11	<p>Практичне заняття 21–22</p> <p>Розділ 3. Словотвірні аспекти перекладу фахових текстів 3.3. Семантичні проблеми перекладу фахової термінології <i>Завдання на СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 146–160) Інформаційний бюлетень фонду Ганса Зайделя: провести зіставний аналіз вихідного тексту і тексту перекладу «<i>Abkehr vom Zentralstaat durch Dezentralisierung und Subsidiarität</i>» = «Трансформація централізованої держави на засадах децентралізації та субсидіарності», аналіз прийомів перекладу</p> <p>Freyhoff D. Wirtschaftssprache Deutsch: Біржова лексика (Текст „Von Bullen und Bären – Börsenlatein auf Deutsch“, С. 85–86, словник: С. 155–156); переклад тексту «Особливості курсоутворення» (С. 90–91, словник: С. 156); складання термінологічної і перекладацької баз</p>	2.5

12	<p>Практичне заняття 23–24</p> <p>Розділ 4. Функціональний стиль у контексті перекладу фахової термінології</p> <p>4.1. Синтаксичні особливості фахової комунікації</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Stolze R. Fachübersetzen (С. 161–168)</p> <p>Особливості перекладу інформаційного буклета з біографічними даними «Hans Seidel: Leben und Wirken».</p> <p>Freyhoff D. Wirtschaftssprache Deutsch: переклад текстів «Економічний лад» (С. 125, словник: С. 167); «Держбюджет і податки» (С. 112, словник: С. 163); «Економічний лад – типи моделей і реальні типи» (С. 126–127, словник: С. 167–168); складання термінологічної бази.</p> <p>Переклад фахової термінології та обговорення особливостей перекладу науково-популярної статті (Текст „Mehr Freiräume im Unterricht = Більше вільного простору у викладанні“). Редагування перекладу.</p>	2.5
13	<p>Практичне заняття 25–26.</p> <p>Розділ 4. Функціональний стиль у контексті перекладу фахової термінології</p> <p>4.1. Синтаксичні особливості фахової комунікації</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Stolze R. Fachübersetzen (С. 169–172)</p> <p>Переклад фахової термінології та обговорення особливостей перекладу науково-популярної статті (Текст „Alles digital? = Все в цифровому форматі?“)</p> <p>Freyhoff D. Wirtschaftssprache Deutsch: переклад тексту «Держбюджет – книга за сімома печатками» (С. 113–114, словник: С. 163–164).</p>	2.5
14	<p>Практичне заняття 27–28.</p> <p>Розділ 4. Функціональний стиль у контексті перекладу фахової термінології</p> <p>4.1. Синтаксичні особливості фахової комунікації</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Stolze R. Fachübersetzen (С. 172–180)</p> <p>Переклад фахової термінології та обговорення особливостей перекладу науково-популярної статті (Текст „Trends 2018: Umweltschutz und Gesellschaftspolitik = Тренди 2018: захист довкілля та політика для суспільства“).</p> <p>Freyhoff D. Wirtschaftssprache Deutsch: переклад тексту «Was nicht nimmt Christus, das nimmt der Fiskus» (С. 118); словник: С. 165–166; складання термінологічної бази, множинність перекладу.</p>	2.5

Практичний курс перекладу

15	<p>Практичне заняття 29–30</p> <p>Розділ 4. Функціональний стиль у контексті перекладу фахової термінології</p> <p>4.2. Функція дієслів у перекладі фахової літератури</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Stolze R. Fachübersetzen (С. 181–189)</p> <p>Переклад фахової термінології та обговорення особливостей перекладу науково-популярної статті (Текст „Die Zukunft als Gegenwart = Майбутнє – ключ до сьогодення“). Складання термінологічної бази.</p>	2.5
16	<p>Практичне заняття 31–32</p> <p>Розділ 4. Функціональний стиль у контексті перекладу фахової термінології</p> <p>4.2. Функція дієслів у перекладі фахової літератури</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Stolze R. Fachübersetzen (С. 189–194)</p> <p>Переклад фахової термінології та обговорення особливостей перекладу науково-популярної статті (Текст „Unentdecktes Deutschland = Невідома Німеччина“). Зворотній переклад як інструмент визначення якості перекладання.</p> <p>Лисенко Г. Л. Основи перекладу (С. 108–122)</p>	2.5
17	<p>Практичне заняття 33–34</p> <p>Розділ 4. Функціональний стиль у контексті перекладу фахової термінології</p> <p>4.2. Функція дієслів у перекладі фахової літератури</p> <p><i>Завдання на СРС і література:</i></p> <p>Stolze R. Fachübersetzen (С. 194–198)</p> <p>Переклад фахової термінології та обговорення особливостей перекладу науково-популярної статті «Zeitempfinden: Warum die Zeit nicht immer gleich schnell vergeht»</p>	2.5
18	<p>Практичне заняття 35–36</p> <p>Узагальнення пройденого матеріалу.</p> <p>Написання модульної контрольної роботи.</p>	5.5
	Екзамен	30

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Робота на практичних заняттях	30%	1	30	30
2.	Виконання модульної контрольної роботи	30%	30	1	30
3.	Складання екзамену	40%	40	1	40
	Всього				100

Практичний курс перекладу

Рейтинг студентів з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за :

- 1) 30 відповідей на практичних заняттях;
- 2) виконання модульної контрольної роботи;
- 3) складання екзамену.

Основні критерії оцінювання роботи студентів

7. Робота на практичних заняттях.

Ваговий бал – 1, максимальна кількість балів на лекційних заняттях становить $1 \times 30 = 30$ балів.

– «відмінно» (1 – 0.9 балів): безпомилкове виконання всіх завдань з різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності відповідно до таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність, що передбачає обґрунтованість відображення комунікативних намірів та форм їх реалізації з повним розкриттям теми і використанням лексики, відповідно до комунікативного наміру та правильність вживання різноманітних граматичних структур визначеного рівня володіння мовою згідно вимог навчальної програми курсу.

– «добре» (0.8 – 0.75 балів): неповна мовна компетенція в межах будь-якого одного (повністю) або двох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та продуктивних вмінь під час виконання завдань із різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності.

– «задовільно» (0.7 – 0.6 балів): недостатня мовна компетенція в межах двох або трьох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та продуктивних вмінь при виконанні завдань з різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності.

– «незадовільно» (0 балів), недостатня мовна компетенція в межах трьох (повністю) або чотирьох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та продуктивних вмінь при виконанні завдань з різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності.

8. Виконання модульної контрольної роботи

Ваговий бал – 30, максимальна кількість балів $1 \times 30 = 30$

Завдання мають такий зміст:

1. Перекладіть речення українською мовою (10 речень).
2. Перекладіть речення німецькою мовою (10 речень).
3. Визначте перекладацький прийом, застосований у виділеному напівжирним курсивом тексті перекладу українською мовою (10 пунктів).

Ваговий бал у перших двох завданнях складає 1 бал.

– «відмінно» (1 – 0.9 балів): переклад речення здійснений на високому рівні із дотриманням усіх формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності.

– «добре» (0,8 – 0.75 балів): переклад речення здійснений на належному рівні із дотриманням більшості формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності. Під час виконання завдання студент припускається декількох огріхів, які не впливають на смислове оформлення тексту перекладу.

– «задовільно» (0.7 – 0,6 балів): переклад речення здійснений на задовільному рівні із дотриманням основних формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє спробу вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується деяких критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання

Практичний курс перекладу

перекладу має суттєві зауваження, проте основний зміст вихідного речення відтворений на достатньому рівні.

– «незадовільно» (0 балів): переклад речення здійснений на незадовільному рівні без дотримання основних формальних та функціональних ознак перекладу. Студент не може вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і не дотримується критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має чимало зауважень, основний зміст вихідного речення відтворений на недостатньому рівні.

Ваговий бал у третьому завданні складає 1 бал. Правильно визначений перекладацький прийом оцінюється в 1 бал. Невірно визначений перекладацький прийом оцінюється в 0 балів.

Зразок завдань до модульної контрольної роботи вказаний у Додатку 3.

9. Складання екзамену

Ваговий бал – 40, максимальна кількість балів $1 \times 40 = 40$

Екзаменаційний білет складається із чотирьох завдань, які передбачають перевірку фахової та галузевої компетенції перекладача.

Завдання мають такий зміст:

- 1) Перекладіть речення українською мовою (5 речень).
- 2) Перекладіть речення німецькою мовою (5 речень).
- 3) Визначте перекладацький прийом, обравши правильний варіант (10 пунктів).
- 4) Відредагуйте виділений текст перекладу, обравши правильний варіант (10 пунктів).

Виконання першого і другого завдань максимально оцінюється по 10 балів (разом за перше і друге завдання 20 балів), виходячи з критеріїв грамотності, точності та адекватності перекладу, які оцінюються по 2 бали кожне речення.

«відмінно» – 2–1.8 балів: переклад речення здійснений на високому рівні із дотриманням усіх формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності.

«добре» – 1.7–1.5 балів: переклад речення здійснений на належному рівні із дотриманням більшості формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності. Під час виконання завдання студент припускається декількох огріхів, які не впливають на смислове оформлення тексту перекладу.

«задовільно» – 1.4–1.2 бали: переклад речення здійснений на задовільному рівні із дотриманням основних формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє спробу вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується деяких критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має суттєві зауваження, проте основний зміст вихідного речення відтворений на достатньому рівні.

«незадовільно» – 0 балів: переклад речення здійснений на незадовільному рівні без дотримання основних формальних та функціональних ознак перекладу. Студент не може вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу

Практичний курс перекладу

фахових текстів і не дотримується критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має чимало зауважень, основний зміст вихідного речення відтворений на недостатньому рівні.

Ваговий бал у третьому і четвертому завданнях складає 1 бал. Правильно визначений перекладацький прийом або правильно обраний варіант перекладу оцінюється в 1 бал. Невірно визначений перекладацький прийом або обраний неправильний варіант перекладу оцінюється в 0 балів.

Зразок екзаменаційного білета вказаний у Додатку 4.

Результати оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (е-поштою і/або електронному кампусі).

Семестрова атестація студентів

Допуск до іспиту		Критерій
1	Поточний рейтинг	$RD \geq 36$ (позитивна оцінка з МКР)

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою ²

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно
$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре
$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
$RD < 60$	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Політика кредитного модуля

Заохочувальні бали	
Критерій	Ваговий бал
Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших наукових заходах та/або конкурсах (за тематикою кредитного модуля) із публікацією тез або статті	5 балів (публікація тез) 10 балів (публікація статті)
Можна отримати не більше 10 заохочувальних балів	-

² Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №9 від 30.05.2019 року.

Практичний курс перекладу

Відвідування занять

Система оцінювання зорієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях.

Пропущені контрольні заходи

Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини заняття за наявності документального підтвердження (лікарняний, документи, що студент бере участь у програмах академічної мобільності тощо) за рахунок самостійної роботи.

Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами³.

Критерій		Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації ⁴		8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг ⁵	≥ 7 балів	≥ 13 балів

Академічна доброчесність

Політику та принципи академічної доброчесності визначено в розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначено в розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень. Детальніше: <https://kpi.ua/regulations-8-7>.

Інклюзивне навчання

Кредитний модуль «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 1» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою

Навчальний матеріал викладається німецькою та українською мовами.

³ Рейтингові системи оцінювання результатів навчання: Рекомендації до розроблення і застосування. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 20 с.

⁴ Там само.

⁵ Там само.

Додатки

Додаток 1. Програмні результати навчання (розширена форма)

У результаті вивчення кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 1» студенти зможуть:

Результати навчання		Відповідність результатів навчання до компетентностей у СВО ⁶	
		Загальні компетентності	Спеціальні компетентності
1.	Ефективне управління інформацією (добір, критичний аналіз, інтерпретація, впорядкування, класифікація та систематизація); використання інформаційних і комунікаційних технологій для реалізації конкретних перекладацьких завдань із використанням спеціалізованого програмного забезпечення	Здатність до критики і самокритики; реалізація прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здобування знань про інформаційні та комунікаційні технології	Здатність до застосування знань із теорії та історії української та німецької мов
2.	Здійснення ділової комунікації в усній і письмовій формах, редагування, реферування й анотування різножанрових текстів українською та німецькою мовами	Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами в усній і письмовій формах	Здатність виконувати реферування й анотування різножанрових текстів державною та іноземною мовами
3.	Здійснення лінгвістичного і перекладознавчого аналізу текстів різних стилів і жанрів, опис соціолінгвальної ситуації; збір, аналіз, систематизація та інтерпретація фактів мови і мовлення для розв'язання складних завдань у професійній сфері	Здатність до абстрактного мислення, застосування аналізу й синтезу; здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями, використовувати у професійній діяльності базові знання в галузі соціально-гуманітарних наук	Здатність до аналізу діалектних та соціальних різновидів німецької та української мов, опису соціолінгвальної ситуації; збір, аналіз, систематизація та інтерпретація мовних фактів для перекладу фахових текстів; здійснення лінгвістичного та перекладознавчого аналізу текстів різних стилів і жанрів
4.	Створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами, здійснення адекватного перекладу із використанням різних стратегій, методів і прийомів, а також виконання постперекладацького редагування	Здатність до оперування професійними знаннями й уміннями з перекладу та застосування їх у практичних ситуаціях	Здатність здійснювати адекватний еквівалентний письмовий та усний переклад відповідно до чинних нормативних вимог здійснення постперекладацького саморедагування та контрольного редагування тексту перекладу
5.	Використання мови (усно та письмово) в різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування для розв'язання фахових комунікативних завдань у різних сферах професійної діяльності	-	Вільне, гнучке та ефективне використання німецької та української мов в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування для розв'язання перекладацьких завдань

⁶ Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Додаток 2. Рекомендована література

Базова:

1. Stolze R. Fachübersetzen – Ein Lehrbuch für Theorie und Praxis // Forum für Fachsprachen-Forschung / Hartwig Kalverkämper (Hg.). Band 89. Berlin: Frank & Timme GmbH Verlag für wissenschaftliche Literatur, 2009. 420 S.

Допоміжна:

2. Лисенко Г. Л., Баклан І. М., Чепурна З. В. Основи перекладу – міст між теорією і практикою (німецько-український напрям): підручник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 204 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29034> (дата звернення: 16.01.2020).

3. Abkehr vom Zentralstaat durch Dezentralisierung und Subsidiarität = трансформація централізованої держави на засадах децентралізації та субсидіарності: Інформаційний бюлетень // Фонд Ганса Зайделя. Представництво в Україні (2018). URL: <http://hss.kiev.ua>.

4. Alles digital? (<https://www.goethe.de/de/spr/mag/dsk/21208955.html>). = Все в цифровому форматі? (<https://www.goethe.de/ins/ua/uk/kul/dos/deu/21208955.html>).

5. Banknoten – 350 Jahre Zahlungsmittel // wissen.de. URL: <https://www.wissen.de/banknoten-350-jahre-zahlungsmittel/page/0/1>.

6. Deutsch Ukrainische Industrie und Handelskammer = Німецько Українська промислово торговельна палата: Інформаційний буклет (2018).

7. Deutschland, deine Gründer (<https://www.goethe.de/de/kul/ges/21133464.html>) = Німеччина, твої засновники (<https://www.goethe.de/ins/ua/uk/kul/mag/21133464.html>).

8. Die Zukunft als Gegenwart (<https://www.goethe.de/de/kul/lit/20743731.html>) = Майбутнє – ключ до сьогодення (<https://www.goethe.de/ins/ua/uk/kul/mag/20743731.html>).

9. Freyhoff D., Beketova O.V., Yzermann N. Wirtschaftssprache Deutsch. Lehr- und Arbeitsbuch. Nowa Knyha Verlag, 2001.

10. Hans Seidel: Leben und Wirken: Інформаційний буклет про життєвий шлях і професійну діяльність Ганса Зайделя // Фонд Ганса Зайделя. Представництво в Україні (2018). URL: <http://hss.kiev.ua>.

11. Marktplatz – Deutsche Sprache in der Wirtschaft // Deutsche Welle. URL: <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/marktplatz/s-2203>.

12. Mehr Freiräume im Unterricht (<https://www.goethe.de/ins/br/de/spr/mag/20997541.html?forceDesktop=1>) = Більше вільного простору у викладанні (<https://www.goethe.de/ins/ua/uk/kul/mag/20997541.html>).

13. Tatsachen über Deutschland = Факти про Німеччину. URL: <https://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/de>.

14. Trends 2018: Umweltschutz und Gesellschaftspolitik (<https://www.goethe.de/ins/ua/de/kul/mag/21313882.html>) = Тренди 2018: захист довкілля та політика для суспільства (<https://www.goethe.de/ins/ua/uk/kul/mag/21313882.html>).

15. Unentdecktes Deutschland (<https://www.goethe.de/ins/ua/de/kul/mag/21368635.html>) = Невідома Німеччина (<https://www.goethe.de/ins/ua/uk/kul/mag/21368635.html>).

16. Volkswirtschaftspsychologie: der Mensch als rein rational (wirtschaftlich) handelndes Wesen. URL: <https://thecapitolpressroom.org/volkswirtschaftspsychologie-der-mensch-als-rein-rational-wirtschaftlich-handelndes-wesen/>.

17. Was ist Volkswirtschaft und wie funktioniert sie? URL: <https://thecapitolpressroom.org/was-ist-volkswirtschaft-und-wie-funktioniert-sie/>.

Практичний курс перекладу

18. Zeitempfinden: Warum die Zeit nicht immer gleich schnell vergeht // wissen.de. URL: <https://www.wissen.de/zeitempfinden-warum-die-zeit-nicht-immer-gleich-schnell-vergeht>.

19. Zivilgesellschaft als treibende Kraft der demokratischen Reformen in der Ukraine = Громадянське суспільство як рушійна сила демократичних реформ в Україні: Інформаційний бюлетень // Фонд Ганса Зайделя. Представництво в Україні (2018). URL: <http://hss.kiev.ua>.

Зазначена література знаходиться в достатній кількості в методичному кабінеті кафедри ТПП німецької мови або наявна в електронному варіанті.

Інформаційні ресурси:

1. Академічний тлумачний словник української мови. URL: <http://sum.in.ua> (дата звернення: 16.01.2020).
2. Тлумачний словник німецької мови Duden. URL: <https://www.duden.de/woerterbuch> (дата звернення: 16.01.2020).
3. Офіційний сайт Гете-Інституту в Україні. URL: <http://www.goethe.de/ins/ua/uk/kie.html> (дата звернення: 16.01.2020).

Додаток 3. Зразок модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота
з кредитного модуля
Практичний курс перекладу. Суспільні науки 1
для студентів освітнього ступеня бакалавра
спеціальності 035 Філологія

Варіант 2

I. Перекладіть речення українською мовою. / Übersetzen Sie folgende Sätze ins Ukrainische.

1. Genau dieser Frage gehen Forscher um Isabell Winkler von der Technischen Universität Chemnitz in einem aktuellen Forschungsprojekt genauer auf den Grund.
2. Es war eine Revolution, die vor 350 Jahren in Schweden stattfand.
3. Aufgrund dieser Vielfältigkeit wird das Klebeband auch für die unterschiedlichsten Leiden eingesetzt.
4. ...

II. Перекладіть речення німецькою мовою. / Übersetzen Sie folgende Sätze ins Deutsche.

1. Йдеться про створення зони вільної торгівлі з ЄС.
2. Багато коштів зникає з державного бюджету.
3. Час досліджували в Кемніцькому технологічному університеті.
4. ...

III. Визначте перекладацький прийом, застосований у виділеному напівжирним курсивом тексті перекладу українською мовою. / Bestimmen Sie das Übersetzungsverfahren im kursiv fett gesetzten Zieltext.

	AS-Text / Вихідний текст	ZS-Text / Текст перекладу
1.	Das Herzstück bildet <i>der Mittelstand</i> .	Осердям її є <i>малі й середні підприємства</i> .
a) калькування b) експлікація c) імплікація		
2.	Die wirtschaftliche <i>Stärke</i> Deutschlands beruht entscheidend auf der Leistungskraft der Industrie und ihrer Innovationsfähigkeit.	Економічна <i>потужність</i> Німеччини ґрунтується винятково на її могутній індустрії та здатності до інновацій.
a) лексична заміна b) лексичне запозичення c) мутація		
3.	Vor allem die Automobilindustrie <i>mit 775.000 Beschäftigten</i> gilt als eine Paradedisziplin des „Made in Germany“.	Передусім автомобільна промисловість <i>зі своїми 775 000 працівниками</i> вважається взірцем логотипу «Made in Germany».
a) додавання b) вилучення c) синтаксичне уподібнення		
...		

Додаток 4. Зразок екзаменаційного білета

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

I. Перекладіть речення українською мовою. / Übersetzen Sie folgende Sätze ins Ukrainische.

1. Unter dem Begriff Volkswirtschaft versteht man alle Haushalte, Staaten und Unternehmen die in einem bestimmten Raum (Bund oder Staat) zusammenarbeiten.
2. Der Einkaufspreis ist der Preis, den ein Einzelhändler für eine bestimmte Ware bezahlt, wenn er sie beim Großhandel oder direkt beim Hersteller einkauft.
3. ...

II. Перекладіть речення німецькою мовою. / Übersetzen Sie folgende Sätze ins Deutsche.

1. Головною проблемою нашої країни є тіньова економіка.
2. Для підприємців зміна постачальника завжди пов'язана з ризиком.
3. ...

III. Визначте перекладацький прийом, застосований у виділеному напівжирним курсивом тексті перекладу українською мовою. / Bestimmen Sie das Übersetzungsverfahren im kursiv fett gesetzten Zieltext.

	AS-Text / Вихідний текст	ZS-Text / Текст перекладу
1.	Die Innovationsanstrengungen leisten vor allem wenige <i>große</i> Mittelständler.	Інноваційні зусилля демонструє лише незначна кількість середніх компаній <i>суттєвого масштабу</i> .
a) мутація b) експлікація c) калькування		
2.	In zahlreichen Nischen-Marktsegmenten sind deutsche Mittelständler häufig „Hidden Champions“, Europa- oder <i>Weltmarktführer</i> mit hochinnovativen Produkten.	В багатьох ринкових сегментних нішах німецькі малі й середні бізнесмени часто є «прихованими чемпіонами», європейськими або й <i>світовими лідерами ринку</i> з високоінноваційними продуктами.
a) мутація b) експлікація c) калькування		
3.	Fest etabliert im Wirtschafts <i>gefüge</i> hat sich unterdessen die Kreativwirtschaft.	Міцно вбудована в економічний <i>простір</i> і креативна економіка.
a) мутація b) експлікація c) лексична заміна		
...		

IV. Виконайте редагування виділеного курсивом тексту, обравши правильний варіант перекладу. / Korrigieren Sie den kursiv gesetzten Text, indem Sie eine richtige Variante wählen.

	AS-Text / Вихідний текст	ZS-Text / Текст перекладу
1.	Unter dem Begriff Volkswirtschaft <i>versteht man</i> alle Haushalte, Staaten und Unternehmen die in einem bestimmten Raum (Bund oder Staat) zusammenarbeiten.	Термін «національна економіка» ... всі домогосподарства, штати та компанії, які працюють разом у певній галузі (федеральній чи штатній).
a) розуміється b) означає c) розуміє		
2.	Je effizienter die <i>Volkswirtschaft</i> ist, desto geringer ist die Zahl der Arbeitslosen.	Чим ефективніша ... , тим менша кількість безробітних.
a) національна економіка b) народна економіка c) економіка		
...		

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики
Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови

Практичний курс перекладу. Суспільні науки 2

ПО 5/4

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 035 Філологія

Курс	4
Семестр	8

Освітньо-професійна програма Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Статус Кредитний модуль обов'язкової дисципліни
Форма навчання Денна
Семестровий контроль Екзамен

ECTS	4,5
Годин	135

Розподіл годин

Аудиторні години	Самостійна робота
Практичні заняття	
56	79
2 пари на тиждень	

Гарант освітньої програми *Olga* Олена ЛАЗЕБНА «19» 02 2020 р.
Завідувач кафедри *Shy* Гелена ЛИСЕНКО «19» 02 2020 р.
Голова методичної комісії *R* Світлана ІБРАГІМОВА «19» 02 2020 р.

Редакція від 19.02.2020 р.

Інформація про викладача

	Практичні заняття	
ПІБ	Баклан Ірина Миколаївна	
Посада	доцент	
Вчене звання	-	
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук	
Профіль викладача	https://ktpnm.kpi.ua/node/601	
Google Scholar	https://scholar.google.com/citations?user=CdfVps8AAAAJ&hl=uk	
e-mail	iralex87@bigmir.net	
Консультації	щовівторка з 16.00 до 17.00, ауд. 711/7	

Анотація кредитного модуля

Метою кредитного модуля є формування у студентів здатностей:

- реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 1);
- спілкуватися державною та іноземною мовами в усній і письмовій формах (ЗК 3, ЗК 9);
- бути критичним і самокритичним (ЗК 4), абстрактно мислити, застосовувати аналіз і синтез (ЗК 11), зокрема аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію (ФК 4);
- вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку та українську мови в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування для розв'язання перекладацьких завдань (ФК 7);
- учитися й оволодівати сучасними знаннями, використовувати у професійній діяльності базові знання в галузі соціально-гуманітарних наук (ЗК 5, ЗК 10), теорії та історії мов, що вивчаються (ФК 3), а також інформаційні та комунікаційні технології (ЗК 13);
- оперувати професійними знаннями й уміннями з перекладу та застосовувати їх у практичних ситуаціях (ЗК 12);
- збирати й аналізувати, систематизувати та інтерпретувати мовні факти для перекладу фахових текстів (ФК 9);
- здійснювати адекватний еквівалентний письмовий та усний переклад відповідно до чинних нормативних вимог (ФК 16);
- створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами (ФК 11);
- здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналізи текстів різних стилів і жанрів (ФК 12);
- реферувати й анотувати різножанрові тексти державною та іноземною мовами (ФК 17);
- здійснювати постперекладацьке саморедагування та контрольне редагування тексту перекладу (ФК 18).

Силабус кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 2» розроблений на основі принципу систематичності та послідовності, який пов'язаний як з організацією вивчення навчального матеріалу, так і з системою дій студентів щодо його засвоєння, що дозволяє передбачити необхідні навчальні завдання та види діяльності, які потрібні студентам для досягнення очікуваних результатів навчання. Комплексний підхід до викладання матеріалу дозволяє спроектувати навчальний досвід таким чином, щоб максимально збільшити можливості студентів досягти бажаних результатів. Зазначені принципи є визначальними щодо вибору відповідних методів та форм, передбачаючи особистісно-орієнтований, антропоцентричний підхід, створюючи сприятливі умови для творчого розвитку особистості студента та його автономності.

Силабус побудований таким чином, що для вивчення кожної наступної теми студентам необхідно застосовувати знання й уміння, отримані в попередній. Лише в такому контексті здобувачі отримають необхідні знання про особливості галузевого перекладу суспільно-політичних та економічних текстів різних жанрів і здобудуть навички їх практичного застосування для вирішення конкретних перекладацьких проблем.

Практичний курс перекладу

Навчання здійснюється на основі **студентоцентрованого підходу** та стратегії взаємодії викладача та студента з метою засвоєння студентами матеріалу та формуванню у них відповідних компетентностей.

Під час навчання застосовуються метакогнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії, які реалізуються через:

- активні (зокрема, інтерактивні) методи навчання (дискусія, мозковий штурм, метод педагогічного моделювання, аудіо-візуальний метод пояснення тощо);
- евристичні методи (методи створення ідей, методи вирішення творчих завдань, методи активізації творчого мислення, репродуктивний метод). Евристичні бесіди можуть передбачати різні моделі питань, які виникають під час зіставного аналізу вихідного тексту і тексту перекладу, пов'язані із пошуком адекватного перекладацького рішення у разі виявлення перекладацьких огріхів і передбачають у відповіді здогадку, висновок тощо;
- метод частково-пошукового навчання, який передбачає осмислення навчального матеріалу та подальшу реалізацію самостійного пошуку, сприяючи розвитку когнітивної та творчої активності студентів;
- урізноманітнення форм навчання: робота в парах, робота в групах, самостійна робота тощо;
- поєднання когнітивно-теоретичного підходу класичного викладання перекладу з методом кооперативного перекладу (Methode des kooperativen Übersetzens) в межах конструктивістської теорії пізнання, зорієнтованої на суб'єктивність сприйняття дійсності, активну роль студента, самостійне та індивідуальне формування бази знань, кооперацію та соціальну взаємодію для ефективного здобування знань.

Усі методи і форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність студентів, їхню активність на заняттях, самостійність, креативність, медійну компетентність та здатність до роботи у групі (Teamarbeit) що є визначальними факторами мотивації здобувачів ВО до вивчення кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 2».

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту кредитного модуля та засвоєння матеріалу використовуються такі інструменти комунікації, як електронна пошта, Telegram та Viber, за допомогою яких:

- спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;
- здійснюється надання зворотного зв'язку студентам стосовно навчальних завдань та змісту кредитного модуля;
- оцінюються навчальні завдання студентів;
- ведеться облік виконання студентами плану навчальної дисципліни, графіка виконання навчальних завдань та оцінювання студентів.

Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань, а також обладнання (проектор та електронні презентації для висвітлення окремих тем).

Місце кредитного модуля в програмі навчання

Кредитний модуль «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 2» входить до складу декількасеместрової дисципліни «Практичний курс перекладу» і вивчається на четвертому курсі у 8-му семестрі. За структурно-логічною схемою ОП для опанування цього кредитного

Практичний курс перекладу

модуля потрібні знання, здобуті під час вивчення освітньої компоненти «Прикладні лінгвістичні дослідження» (ПО 6). У свою чергу, отримані під час вивчення кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 2» знання та уміння є необхідною передумовою для вивчення дисциплін «Інформаційні технології в перекладі» (ПО 1), Переклад та редагування фахових текстів (ПО 3), «Усний послідовний переклад» (ПО 7) та «Курсова робота з практики перекладу німецької мови» (ПО 8). Слід зауважити, що освітні компоненти «Практичний курс перекладу», до складу якої входить кредитний модуль «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 2», та «Порівняльна типологія» (ПО 4) взаємодоповнюють одна одну.

Програмні результати навчання⁷

У результаті вивчення кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 2» студенти зможуть:

- 15) ефективно працювати з інформацією, зокрема добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПРН 5), використовувати інформаційні й комунікаційні технології у професійній діяльності, зокрема для реалізації конкретних перекладацьких завдань з використанням спеціалізованого програмного забезпечення (ПРН 8), зокрема: обирати оптимальні прийоми і засоби для досягнення адекватності перекладу; працювати з пошуковими системами мережі Інтернет, а також із науково-довідковою літературою;
- 16) вести ділову комунікацію усно і письмово, редагувати, реферувати й анотувати різножанрові тексти державною та іноземними мовами (ПРН 14), зокрема: створювати та перекладати ділову кореспонденцію (зокрема, різні види комерційних листів); виконувати анотаційний, реферативний та повний переклад фахових текстів у письмовій та усній формах; володіти мовною компетенцією під час перекладу та редагування перекладів різножанрових текстів рідною та іноземною мовами;
- 17) здійснювати лінгвістичний і перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів, описувати соціолінгвальну ситуацію (ПРН 16), збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови і мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання (ПРН 18), зокрема: відтворювати логічну структуру тексту оригіналу в перекладі; враховувати прагматичний потенціал вихідного тексту і відтворювати його під час перекладу; проводити зіставний аналіз паралельних текстів і виокремлювати структурні частини текстів окремих жанрів з метою пошуку перекладацьких відповідників; аналізу економічних та загальносуспільних текстів з огляду на їх лексико-граматичні, семантичні, жанрові, стилістичні та комунікативно-прагматичні особливості;
- 18) створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами (ПРН 9), здійснювати адекватний письмовий переклад і якісно редагувати фахові тексти з різних галузей знань відповідно до чинних нормативних вимог (ПРН 19), володіти різними видами стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної перекладацької діяльності одноосібно і в команді (ПРН 21), зокрема: здійснювати адекватний переклад різножанрових фахових текстів економічної та загальносуспільної тематики рідною та іноземною мовами із застосуванням мовної, фахової та галузевої компетенцій; оперувати необхідним перекладацьким інструментарієм під час роботи з різними видами перекладу (письмовий та

⁷ Learning outcomes.

Практичний курс перекладу

усний переклад), виокремлюючи при цьому необхідний масив інформації; обирати та використовувати перекладацькі стратегії, способи і техніки з огляду на жанрові розбіжності фахових текстів економічної та суспільно-політичної галузі (напр., Інтернет-статті, інформаційного бюлетеня, ділового листа тощо);

- 19) використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування для розв'язання фахових комунікативних завдань у різних сферах професійної діяльності (ПРН 13), зокрема: враховувати закономірності функціонування термінів у фахових текстах економічної та загальносуспільної тематики; виокремлювати головну інформацію, оцінювати її значущість із позиції перекладацької діяльності.

Відповідність результатів навчання до компетентностей в Освітній програмі можна переглянути у Додатку 1 «Програмні результати навчання (розширена форма)».

Перелік тем, завдання та терміни виконання

Програмні результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

8 семестр

Термін виконання (тиждень)	Зміст навчальної роботи	Рекомендований час СРС
1	Практичні заняття 1–2 Розділ 1. Жанрові аспекти перекладу фахових текстів 1.1. Функції тексту у фаховій комунікації <i>Завдання для СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 199-213) Deutsche Verhältnisse – Eine Sozialkunde (С. 9–16) Виконайте переклад уривків запропонованих текстів. Перекладацький аналіз і редагування перекладу твору Ульриха Бека «Влада і контрвлада» (Beck U. Macht und Gegenmacht)	3
2	Практичні заняття 3–4 Розділ 1. Жанрові аспекти перекладу фахових текстів 1.2. Жанрові конвенції споживчих текстів, статей у фахових журналах і газетних повідомлень <i>Завдання для СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 214-219, 226) Deutsche Verhältnisse – Eine Sozialkunde (С. 17–40) Christoph C. Textsorte Pressemitteilung (С. 69–82) Виконайте переклад уривків запропонованих текстів. Перекладацький аналіз і редагування перекладу твору Ульриха Бека «Влада і контрвлада» (Beck U. Macht und Gegenmacht)	3
3	Практичні заняття 5–6 Розділ 1. Жанрові аспекти перекладу фахових текстів 1.3. Проблематика економічних текстів у перекладі <i>Завдання для СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 264-270)	3

Практичний курс перекладу

	<p>Deutsche Verhältnisse – Eine Sozialkunde (С. 251–288) Виконайте переклад уривків запропонованих текстів. Перекладацький аналіз і редагування перекладу твору Ульриха Бека «Влада і контрвлада» (Beck U. Macht und Gegenmacht)</p>	
4	<p>Практичні заняття 7–8 Розділ 1. Жанрові аспекти перекладу фахових текстів 1.3. Проблематика економічних текстів у перекладі <i>Завдання для СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 271-275) Deutsche Verhältnisse – Eine Sozialkunde (С. 67–94) Виконайте переклад уривків запропонованих текстів. Перекладацький аналіз і редагування перекладу твору Ульриха Бека «Влада і контрвлада» (Beck U. Macht und Gegenmacht)</p>	3
5	<p>Практичні заняття 9–10 Розділ 2. Культурно-специфічні аспекти перекладу економічних і суспільно-політичних текстів 2.1. Культура і комунікативна поведінка в аспекті перекладу <i>Завдання для СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 305-312) Deutsche Verhältnisse – Eine Sozialkunde (С. 289–312) Christoph C. Textsorte Pressemitteilung (С. 83–98) Виконайте переклад уривків запропонованих текстів. Перекладацький аналіз і редагування перекладу твору Ульриха Бека «Влада і контрвлада» (Beck U. Macht und Gegenmacht)</p>	3
6	<p>Практичні заняття 11–12 Розділ 2. Культурно-специфічні аспекти перекладу економічних і суспільно-політичних текстів 2.2. Мовленнєві аспекти перекладу суспільно-політичних текстів <i>Завдання для СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 313-323) Deutsche Verhältnisse – Eine Sozialkunde (С. 123–154) Christoph C. Textsorte Pressemitteilung (С. 99–101) Виконайте переклад уривків запропонованих текстів. Перекладацький аналіз і редагування перекладу твору Ульриха Бека «Влада і контрвлада» (Beck U. Macht und Gegenmacht)</p>	3
7	<p>Практичні заняття 13–14 Розділ 2. Культурно-специфічні аспекти перекладу економічних і суспільно-політичних текстів 2.2. Мовленнєві аспекти перекладу суспільно-політичних текстів <i>Завдання для СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 323-332) Deutsche Verhältnisse – Eine Sozialkunde (С. 155–188) Виконайте переклад уривків запропонованих текстів. Перекладацький аналіз і редагування перекладу твору Ульриха Бека «Влада і контрвлада» (Beck U. Macht und</p>	3

	Gegenmacht)	
8	<p>Практичні заняття 15–16 Розділ 2. Культурно-специфічні аспекти перекладу економічних і суспільно-політичних текстів 2.3. Лексичні, синтаксичні та прагматичні особливості відтворення культурно-специфічних ознак вихідного тексту в перекладі <i>Завдання для СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 333-342, 347-349, 352) Deutsche Verhältnisse – Eine Sozialkunde (С. 189–212) Лисенко Г. Л., Баклан І. М., Чепурна З. В. Основи перекладу (С. 141–166) Виконайте переклад уривків запропонованих текстів. Перекладацький аналіз і редагування перекладу твору Ульриха Бека «Влада і контрвлада» (Beck U. Macht und Gegenmacht)</p>	3
9	<p>Практичні заняття 17–18 Розділ 2. Культурно-специфічні аспекти перекладу економічних і суспільно-політичних текстів 2.4. Відтворення чужомовної лексики в медійному просторі <i>Завдання для СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 353-357) Deutsche Verhältnisse – Eine Sozialkunde (С. 213–232) Виконайте переклад уривків запропонованих текстів. Перекладацький аналіз і редагування перекладу твору Ульриха Бека «Влада і контрвлада» (Beck U. Macht und Gegenmacht)</p>	3
10	<p>Практичні заняття 19–20 Розділ 2. Культурно-специфічні аспекти перекладу економічних і суспільно-політичних текстів 2.5. Стратегії компенсації в перекладі <i>Завдання для СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 360–366) Deutsche Verhältnisse – Eine Sozialkunde (С. 233–250) Виконайте переклад уривків запропонованих текстів. Перекладацький аналіз і редагування перекладу твору Ульриха Бека «Влада і контрвлада» (Beck U. Macht und Gegenmacht)</p>	3
11	<p>Практичні заняття 21–22 Розділ 3. Забезпечення якості перекладу фахових текстів 3.1. Передумови визначення якості перекладу <i>Завдання для СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 367–381) Deutsche Verhältnisse – Eine Sozialkunde (С. 41–66) Перекладацький аналіз і редагування перекладу твору Ульриха Бека «Влада і контрвлада» (Beck U. Macht und Gegenmacht)</p>	3
12	<p>Практичні заняття 23–24 Розділ 3. Забезпечення якості перекладу фахових текстів 3.2. Зовнішні та внутрішні чинники якості перекладу <i>Завдання для СРС і література:</i></p>	3

Практичний курс перекладу

	Stolze R. Fachübersetzen (С. 382-385) Deutsche Verhältnisse – Eine Sozialkunde (С. 95–121) Виконайте переклад уривків запропонованих текстів. Перекладацький аналіз і редагування перекладу твору Ульриха Бека «Влада і контрвлада» (Beck U. Macht und Gegenmacht)	
13	Практичні заняття 25–26 Розділ 3. Забезпечення якості перекладу фахових текстів 3.3. Міжкультурна фахова комунікація в контексті перекладу <i>Завдання для СРС і література:</i> Stolze R. Fachübersetzen (С. 386-392) Deutsche Verhältnisse – Eine Sozialkunde (С. 313–333) Виконайте переклад уривків запропонованих текстів. Перекладацький аналіз і редагування перекладу твору Ульриха Бека «Влада і контрвлада» (Beck U. Macht und Gegenmacht)	3
14	Практичні заняття 27–28 Повторення матеріалу Написання модульної контрольної роботи	10
	Екзамен	30

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Робота на практичних заняттях	26%	1	26	26
2.	Виконання модульної контрольної роботи	34%	34	1	34
3.	Складання екзамену	40%	40	1	40
	Всього				100

Рейтинг студентів з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за :

- 1) 26 відповідей на практичних заняттях;
- 2) виконання модульної контрольної роботи;
- 3) складання екзамену.

Основні критерії оцінювання роботи студентів

10. Робота на практичних заняттях.

Ваговий бал – 1, максимальна кількість балів на лекційних заняттях становить $1 \times 26 = 26$ балів.

Критерії оцінювання:

– «відмінно» (1 – 0.9 балів): безпомилкове виконання всіх завдань з різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності відповідно до таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність, що передбачає обґрунтованість відображення комунікативних намірів та форм їх реалізації з повним розкриттям теми і використанням лексики, відповідно до комунікативного наміру та правильність вживання різноманітних граматичних структур визначеного рівня володіння мовою згідно вимог навчальної програми курсу.

– «добре» (0.8 – 0.75 балів): неповна мовна компетенція в межах будь-якого одного (повністю) або двох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та

Практичний курс перекладу

продуктивних вмінь під час виконання завдань із різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності.

– «задовільно» (0,7 – 0,6 балів): недостатня мовна компетенція в межах двох або трьох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та продуктивних вмінь при виконанні завдань з різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності.

– «незадовільно» (0 балів), недостатня мовна компетенція в межах трьох (повністю) або чотирьох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та продуктивних вмінь при виконанні завдань з різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності.

11. Виконання модульної контрольної роботи

Ваговий бал – 34, максимальна кількість балів $1 \times 34 = 34$

Завдання мають такий зміст:

1. Перекладіть речення українською мовою (12 речень).

2. Перекладіть речення німецькою мовою (12 речень).

3. Визначте перекладацький прийом, застосований у виділеному напівжирним курсивом тексті перекладу українською мовою (10 пунктів).

Ваговий бал у перших двох завданнях складає 1 бал.

– «відмінно» (1 – 0,9 балів): переклад речення здійснений на високому рівні із дотриманням усіх формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності.

– «добре» (0,8 – 0,75 балів): переклад речення здійснений на належному рівні із дотриманням більшості формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності. Під час виконання завдання студент припускається декількох огріхів, які не впливають на смислове оформлення тексту перекладу.

– «задовільно» (0,7 – 0,6 балів): переклад речення здійснений на задовільному рівні із дотриманням основних формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє спробу вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується деяких критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має суттєві зауваження, проте основний зміст вихідного речення відтворений на достатньому рівні.

– «незадовільно» (0 балів): переклад речення здійснений на незадовільному рівні без дотримання основних формальних та функціональних ознак перекладу. Студент не може вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і не дотримується критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має чимало зауважень, основний зміст вихідного речення відтворений на недостатньому рівні.

Ваговий бал у третьому завданні складає 1 бал. Правильно визначений перекладацький прийом оцінюється в 1 бал. Невірно визначений перекладацький прийом оцінюється в 0 балів.

Зразок модульної контрольної роботи див. Додаток 3.

12. Складання екзамену**Ваговий бал – 40**, максимальна кількість балів $1 \times 40 = 40$

Екзаменаційний білет складається із чотирьох завдань, які передбачають перевірку фахової та галузевої компетенції перекладача.

Завдання мають такий зміст:

- 1) Перекладіть речення українською мовою (5 речень).
- 2) Перекладіть речення німецькою мовою (5 речень).
- 3) Визначте перекладацький прийом, обравши правильний варіант (10 пунктів).
- 4) Відредагуйте виділений текст перекладу, обравши правильний варіант (10 пунктів).

Виконання першого і другого завдань максимально оцінюється по 10 балів (разом за перше і друге завдання 20 балів), виходячи з критеріїв грамотності, точності та адекватності перекладу, які оцінюються по 2 бали кожне речення.

«відмінно» – 2–1.8 балів: переклад речення здійснений на високому рівні із дотриманням усіх формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності.

«добре» – 1.7–1.5 балів: переклад речення здійснений на належному рівні із дотриманням більшості формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності. Під час виконання завдання студент припускається декількох огріхів, які не впливають на смислове оформлення тексту перекладу.

«задовільно» – 1.4–1.2 бали: переклад речення здійснений на задовільному рівні із дотриманням основних формальних і функціональних ознак перекладу. Студент демонструє спробу вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується деяких критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має суттєві зауваження, проте основний зміст вихідного речення відтворений на достатньому рівні.

«незадовільно» – 0 балів: переклад речення здійснений на незадовільному рівні без дотримання основних формальних та функціональних ознак перекладу. Студент не може вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і не дотримується критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має чимало зауважень, основний зміст вихідного речення відтворений на недостатньому рівні.

Ваговий бал у третьому і четвертому завданнях складає 1 бал. Правильно визначений перекладацький прийом або правильно обраний варіант перекладу оцінюється в 1 бал. Невірно визначений перекладацький прийом або обраний неправильний варіант перекладу оцінюється в 0 балів.

Зразок екзаменаційного білета див. Додаток 4.

Результати оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (е-поштою і/або електронному кампусі).

Семестрова атестація студентів

Допуск до іспиту		Критерій
1	Поточний рейтинг	RD $\geq$ 36 (позитивна оцінка з МКР)

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою ⁸

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно
$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре
$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
RD < 60	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Політика кредитного модуля

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших наукових заходах та/або конкурсах (за тематикою кредитного модуля) із публікацією тез або статті	5 балів (публікація тез) 10 балів (публікація статті)	-	-
Можна отримати не більше 10 заохочувальних балів		-	

Відвідування занять

Система оцінювання зорієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях.

Пропущені контрольні заходи

Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини заняття за наявності документального підтвердження (лікарняний, документи, що студент бере участь у програмах академічної мобільності тощо) за рахунок самостійної роботи.

Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів не передбачається.

⁸ Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №9 від 30.05.2019 року.

Практичний курс перекладу

Академічна доброчесність

Політику та принципи академічної доброчесності визначено в розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначено в розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень. Детальніше: <https://kpi.ua/regulations-8-7>.

Інклюзивне навчання

Кредитний модуль «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 2» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою

Навчальний матеріал викладається німецькою та українською мовами.

Додатки

Додаток 1. Програмні результати навчання (розширена форма)

У результаті вивчення кредитного модуля «Практичний курс перекладу. Суспільні науки 2» студенти зможуть:

Результати навчання		Відповідність результатів навчання до компетентностей у СВО ⁹	
		Загальні компетентності	Спеціальні компетентності
1.	Ефективне управління інформацією (добір, критичний аналіз, інтерпретація, впорядкування, класифікація та систематизація); використання інформаційних і комунікаційних технологій для реалізації конкретних перекладацьких завдань із використанням спеціалізованого програмного забезпечення	Здатність до критики і самокритики; реалізація прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здобування знань про інформаційні та комунікаційні технології	Здатність до застосування знань із теорії та історії української та німецької мов
2.	Здійснення ділової комунікації в усній і письмовій формах, редагування, реферування й анотування різножанрових текстів українською та німецькою мовами	Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами в усній і письмовій формах	Здатність виконувати реферування й анотування різножанрових текстів державною та іноземною мовами
3.	Здійснення лінгвістичного і перекладознавчого аналізу текстів різних стилів і жанрів, опис соціолінгвальної ситуації; збір, аналіз, систематизація та інтерпретація фактів мови і мовлення для розв'язання складних завдань у професійній сфері	Здатність до абстрактного мислення, застосування аналізу й синтезу; здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями, використовувати у професійній діяльності базові знання в галузі соціально-гуманітарних наук	Здатність до аналізу діалектних та соціальних різновидів німецької та української мов, опису соціолінгвальної ситуації; збір, аналіз, систематизація та інтерпретація мовних фактів для перекладу фахових текстів; здійснення лінгвістичного та перекладознавчого аналізу текстів різних стилів і жанрів
4.	Створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами, здійснення адекватного перекладу із використанням різних стратегій, методів і прийомів, а також виконання постперекладацького редагування	Здатність до оперування професійними знаннями й уміннями з перекладу та застосування їх у практичних ситуаціях	Здатність здійснювати адекватний еквівалентний письмовий та усний переклад відповідно до чинних нормативних вимог здійснення постперекладацького саморедагування та контрольного редагування тексту перекладу
5.	Використання мови (усно та письмово) в різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування для розв'язання фахових комунікативних завдань у різних сферах професійної діяльності	-	Вільне, гнучке та ефективне використання німецької та української мов в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування для розв'язання перекладацьких завдань

⁹ Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Додаток 2. Рекомендована література

Базова:

1. Stolze R. Fachübersetzen – Ein Lehrbuch für Theorie und Praxis // Forum für Fachsprachen-Forschung / Hartwig Kalverkämper (Hg.). Band 89. Berlin: Frank & Timme GmbH Verlag für wissenschaftliche Literatur, 2009. 420 S.

Допоміжна:

2. Бек У. Влада і контрвлада у добу глобалізації – Нова світова політична економія / Пер. з нім. Олександра Юдіна. Київ: Ніка-Центр, 2011. 408 с.

3. Лисенко Г. Л., Баклан І. М., Чепурна З. В. Основи перекладу – міст між теорією і практикою (німецько-український напрям): підручник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 204 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29034> (дата звернення: 16.01.2020).

4. Beck U. Macht und Gegenmacht im globalen Zeitalter – Neue weltpolitische Ökonomie. Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag, 2002. 480 S.

Christoph C. Textsorte Pressemitteilung – Zwischen Wirtschaft und Journalismus. Konstanz: UVK Verlagsgesellschaft mbH, 2009. 256 S.

5. Deutsche Verhältnisse – Eine Sozialkunde / Stefan Hradil (Hrsg.) in Zusammenarbeit mit Adalbert Hepp. Schriftenreihe Band 1260. Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, 2012. 584 S.

Зазначена література знаходиться в достатній кількості в методичному кабінеті кафедри ТПП німецької мови або наявна в електронному варіанті.

Інформаційні ресурси:

1. Академічний тлумачний словник української мови. URL: <http://sum.in.ua> (дата звернення: 16.01.2020).
2. Офіційний сайт Гете-Інституту в Україні. URL: <http://www.goethe.de/ins/ua/uk/kie.html> (дата звернення: 16.01.2020).
3. Тлумачний словник німецької мови Duden <https://www.duden.de/woerterbuch> (дата звернення: 16.01.2020).
4. Der Spiegel. URL: <https://www.spiegel.de> (дата звернення: 16.01.2020).
5. Die Zeit. URL: <https://www.zeit.de/index> (дата звернення: 16.01.2020).
6. Frankfurter Allgemeine. URL: <https://www.faz.net/aktuell/> (дата звернення: 16.01.2020).
7. Wirtschaftswoche. URL: <https://www.wiwo.de> (дата звернення: 16.01.2020).

Додаток 3. Зразок модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота

з кредитного модуля

Практичний курс перекладу. Суспільні науки 2

для студентів освітнього ступеня бакалавра

спеціальності 035 Філологія

Варіант 2

I. Перекладіть речення українською мовою. / Übersetzen Sie folgende Sätze ins Ukrainische.

5. Eine Sozialkunde ist gedacht für einen breiten Leserkreis.
6. Nicht nur die Verteilung der Einkommen, auch die Vermögensverteilung wird in Deutschland immer ungleicher.
7. Kultur umfasst Wissen und Artefakte, Ideen und Ideale, Werte und Normen, aber auch Einstellungen und Meinungen.

...

II. Перекладіть речення німецькою мовою. / Übersetzen Sie folgende Sätze ins Deutsche.

5. Акції та інші цінні папери розподіляються нерівномірно.
6. Нам треба провести аналіз соціального розшарування.
7. Питання внутрішньої безпеки пов'язане із попередженням торгівлі на чорному ринку.

...

III. Визначте перекладацький прийом, застосований у виділеному напівжирним курсивом тексті перекладу українською мовою. / Bestimmen Sie das Übersetzungsverfahren im kursiv fett gesetzten Zieltext.

	AS-Text / Вихідний текст	ZS-Text / Текст перекладу
1.	Metaspiel heißt: Alte <i>regelanwendende</i> und neue <i>regelverändernde</i> Weltpolitik greifen ineinander, sind was einzelne Akteure, Strategien und Bündnisse betrifft – gar nicht zu trennen.	Метагра означає, що стара світова політика, <i>яка застосовувала правила</i> , й нова, <i>яка змінює ці правила</i> , тісно переплелися і їх – що стосується акторів, стратегій і союзів – неможливо розділити.
а) імплікація б) експлікація с) мутація		
2.	Eben diese realexistierende Verwirrung der Kategorien, Drehbücher, Schauspiele und Schauspieler, <i>ja</i> , das Umschreiben der Theaterstücke der Weltpolitik während der Aufführung bezeichnet das Wesen des Metaspiels.	Саме ця реально існуюча плутанина категорій, сценаріїв, п'єс та акторів, <i>ба більше</i> , переписування п'єс у ході їхнього виконання і становить сутність метагри.
а) стилістичне забарвлення б) стилістична нейтралізація с) компенсація		
...		

Додаток 4. Зразок екзаменаційного білета

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

I. Перекладіть речення українською мовою. / Übersetzen Sie folgende Sätze ins Ukrainische.

4. Eine umfassende „Sozialkunde“ der Bundesrepublik Deutschland wurde zum letzten Mal in den 1980er Jahren veröffentlicht.
5. Sozialer Wandel kann schneller oder langsamer vor sich gehen und bleibt den Gesellschaftsmitgliedern mehr oder weniger verborgen.
6. Die Zahl der Menschen im erwerbsfähigen Alter zwischen 20 und 65 Jahren wird deutlich zurückgehen.

...

II. Перекладіть речення німецькою мовою. / Übersetzen Sie folgende Sätze ins Deutsche.

4. Будь-яка соціологічна наука повинна запропонувати інтерпретацію поза межами простого викладу фактологічної інформації.
5. Для того, щоб компенсувати нестачу робочої сили, треба вжити відповідних заходів з боку держави.
6. Безперечно освіта належить до соціальних питань 21-го століття.

...

III. Визначте перекладацький прийом, застосований у виділеному напівжирним курсивом тексті перекладу українською мовою. / Bestimmen Sie das Übersetzungsverfahren im kursiv fett gesetzten Zieltext.

	AS-Text / Вихідний текст	ZS-Text / Текст перекладу
1.	Die Hinsicht, dass im Zwielight der vergehenden nationalen und entstehenden kosmopolitischen <i>Epoche</i> Politikhandeln zwei völlig verschiedenen und doch ineinander verwobenen Regiebüchern	Розуміння того, що у напівтемряві національної <i>епохи</i> , яка відходить, і космополітичної, яка розпочинається, політична діяльність слідує двом зовсім різним і водночас переплетеним між собою сценаріям.
a) лексичне запозичення b) транспозиція c) перестановка		
2.	Es führt kein Weg an der <i>Redefinition</i> staatlicher Politik vorbei.	Жодним чином не оминати необхідність <i>дати нове визначення</i> державної політики.
a) мутація b) транспозиція c) імплікація		
...		

IV. Виконайте редагування виділеного курсивом тексту, обравши правильний варіант перекладу. / Korrigieren Sie den kursiv gesetzten Text, indem Sie eine richtige Variante wählen.

	AS-Text / Вихідний текст	ZS-Text / Текст перекладу
1.	Die Advokaten und <i>Akteure</i> der globalen Zivilgesellschaft sind zweifellos unverzichtbar im globalen Spiel der Mächte und Gegenmächte, insbesondere für die Durchsetzung globaler Werte und Normen.	Адвокати й ... у глобальному громадянському суспільстві, безумовно, є обов'язковими учасниками глобальної гри між владою та контрвладою, зокрема, стосовно запровадження глобальних цінностей і норм.
a) актори b) дієві особи c) учасники		
2.	Die <i>Abstraktion</i> von der Grundlagenveränderung bei Staat und Politik aber verleitet zu der großen Illusion der neuen extra-politischen Friedfertigkeit einer ökonomisch-kulturell entfesselten Welt.	Проте ... від зміни основ держави і політики призводить до великої ілюзії нової екстраполітичної миролюбності в економічно та культурно розкутому світі.
a) абстрагування b) абстракція c) відгалуження		
...		